

7.1. Metodoloxía

Na realización deste capítulo dedicado á negociación colectiva en Galicia, emprégase como criterio de inclusión dos convenios colectivos o de vixencia económica, téndose en conta só aqueles convenios e revisións salariais con vixencia e efectos económicos en 2002. Polo tanto foron deixados á marxe aqueles convenios e revisións salariais que, aínda que foron asinados e rexistrados en 2002, non tiveron efectos económicos para ese ano e, pola contra, son incluídos aqueles que aínda que foron asinados e/ou rexistrados nos primeiros meses de 2003, teñen vixencia e inicio de efectos en 2002.

Inclúese neste capítulo a negociación colectiva estatutaria de eficacia xeral, comprendendo tanto os convenios colectivos como as revisións salariais, adhesións a outros convenios, extensións, arbitrxes e outros acordos rexistrados con eficacia xeral de convenio.

Na medida que se ten coñecemento, inclúense tamén algúns pactos de eficacia limitada, acordos colectivos, acordos reguladores para persoal funcionario e pactos de

tipo mixto que regulan de xeito unitario a todo tipo de persoal que presta servizos nas distintas administracións públicas, se ben todos eles seguen outras canles na súa tramitación, distintas ás do convenio estatutario.

Para a elaboración deste capítulo foron utilizados os textos dos convenios e as follas estatísticas que, de xeito preceptivo, os acompañan, facilitados pola Dirección Xeral de Relacións Laborais, así como as publicacións oficiais deles.

7.2. Consideracións xerais

A negociación colectiva constitúe unha das principais características do Dereito do traballo desempeñando un papel transcendental no eido das relacións laborais. O recoñecemento dun poder regulador das relacións laborais ós representantes dos traballadores e empresarios intensificado tralas últimas reformas laborais, posibilita, en maior ou menor medida, a intervención dos axentes sociais na regulación das súas condicións de traballo.

Desde 1996 nótase un claro fortalecemento da autonomía das partes e unha maior liberdade para negociar e ampliar os contidos do convenio, apreciándose un incremento constante das "cláusulas especiais", tales como as referentes a melloras sociais, saúde laboral, formación profesional, mobilidade xeográfica e funcional, cláusulas sobre compromisos de contratación e de creación de emprego estable, non discriminación, ...

O ritmo da negociación colectiva foi semellante ó dos anos anteriores coa excepción de 1999 que foi algo máis lento. Neste ano asináronse 224 convenios (55 de sector e 169 de empresa) e revisáronse 55 (24 de sector e 31 de empresa).

7.3. Estructura da negociación colectiva

En Galicia existen un total de 676 convenios colectivos, xa sexan vixentes ou prorrogados tacitamente (cadro 7.1). Inclúense neste total tamén aqueles pactos de eficacia limitada e acordos reguladores dos que se ten coñecemento.

Como viña acontecendo en anos anteriores, incrementouse o número total de convenios existentes, asinándose por primeira vez 39 novos convenios (cadro 7.2) dos cales 3 son de sector e 36 de empresa, continuando deste xeito a tendencia á fragmentación da negociación colectiva.

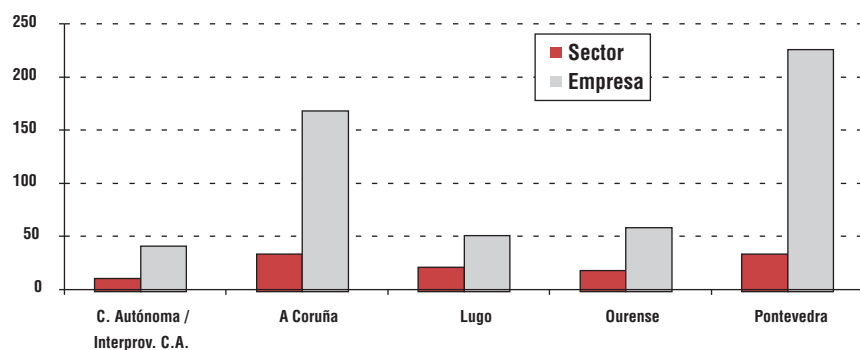
**Evolución da estrutura global da negociación colectiva. Por provincias.
Galicia. 1997-2002**

■ Cadro 7.1

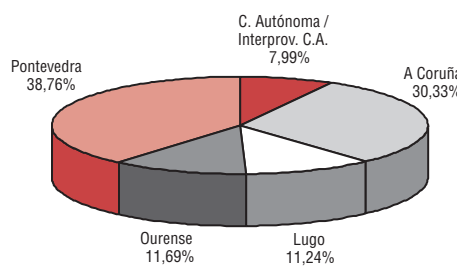
	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galici
Sector	8	37	22	15	37	119
Empresa	24	129	43	46	171	413
Total 1997	32	166	65	61	208	532
Sector	8	36	22	17	37	120
Empresa	29	140	46	51	187	453
Total 1998	37	176	68	68	224	573
Sector	9	36	23	17	37	122
Empresa	29	147	46	53	200	475
Total 1999	38	183	69	70	237	597
Sector	11	36	23	19	37	126
Empresa	31	167	48	58	211	515
Total 2000	42	203	71	77	248	641
Sector	11	37	23	19	37	127
Empresa	36	173	50	59	210	528
Total 2001	47	210	73	78	247	655
Sector	12	34	23	20	35	124
Empresa	42	171	53	59	227	552
Total 2002	54	205	76	79	262	676

Neste cómputo total contabilízanse convenios colectivos e acordos reguladores
Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Ano 2002. Distribución territorial

Ano 2002. Representación porcentual da distribución territorial

■ Cadro 7.2

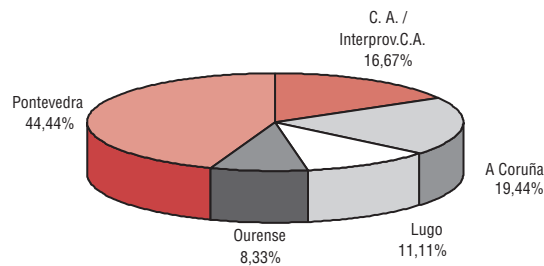
**Convenios colectivos de sector e empresa asinados por vez primeira.
Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2002**

Sector	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Agric. e Pesca	-	-	-	-	-	0
Industria	-	-	-	-	-	0
Construcción	-	-	-	-	-	0
Servicios	1	1	-	1	-	3
Total	1	1	0	1	0	3

Empresa	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Agric. e Pesca	-	-	1	-	-	1
Industria	1	-	1	-	5	7
Construcción	-	-	-	-	-	0
Servicios	5	7	2	3	11	28
Total	6	7	4	3	16	36

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Convenios colectivos de empresa negociados por primeira vez. Porcentaxe provincial

En 2002 foron asinados e/ou revisados 279 convenios colectivos dos que 79 son de sector e 200 de empresa (Cadros 7.3 e 7.4).

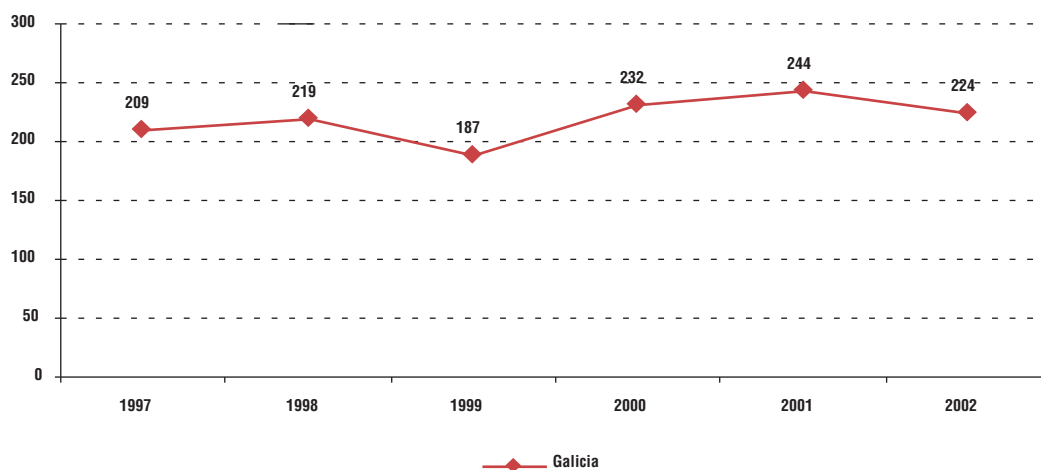
Ós convenios asinados este ano hai que engadirllle 210 convenios asinados en anos anteriores que teñen vixencia para o ano 2002 ou posterior, dando así un total de 434 convenios colectivos con vixencia para o 2002, o que supón un 64,20% do total existente, e que afectan a 322.970 traballadores e 49.051 empresas.

■ **Cadro 7.3**

**Evolución dos convenios colectivos asinados. Por provincias.
Galicia. 1997-2002**

	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Sector	2	13	8	12	21	56
Empresa	8	40	19	19	67	153
Total 1997	10	53	27	31	88	209
Sector	2	17	15	15	19	68
Empresa	9	34	19	21	68	151
Total 1998	11	51	34	36	87	219
Sector	4	15	10	13	14	56
Empresa	12	32	10	17	60	131
Total 1999	16	47	20	30	74	187
Sector	5	10	8	17	15	55
Empresa	8	54	18	26	71	177
Total 2000	13	64	26	43	86	232
Sector	2	17	13	16	18	66
Empresa	8	48	18	22	82	178
Total 2001	10	65	31	38	100	244
Sector	5	12	8	15	15	55
Empresa	20	39	17	16	77	169
Total 2002	25	51	25	31	92	224

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

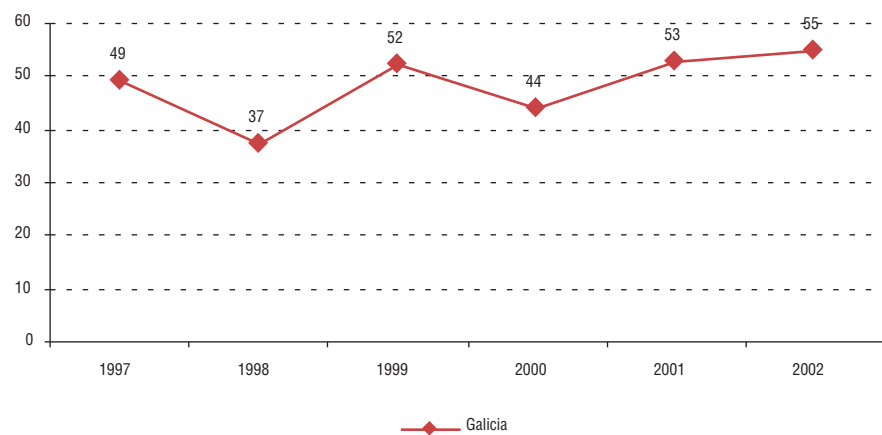

Evolución dos convenios colectivos revisados. Por provincias. Galicia. 1997-2002

Cadro 7.4

	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Sector	1	14	7	1	6	29
Empresa	3	5	2	2	8	20
Total 1997	4	19	9	3	14	49
Sector	1	9	2	1	3	16
Empresa	1	10	1	2	7	21
Total 1998	2	19	3	3	10	37
Sector	0	11	3	2	7	23
Empresa	1	5	4	3	16	29
Total 1999	1	16	7	5	23	52
Sector	1	13	5	1	5	25
Empresa	2	3	2	5	7	19
Total 2000	3	16	7	6	12	44
Sector	1	9	5	3	6	24
Empresa	2	9	4	3	11	29
Total 2001	3	18	9	6	17	53
Sector	2	7	6	3	6	24
Empresa	0	12	1	6	12	31
Total 2002	2	19	7	9	18	55

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.3.1. Ámbitos de aplicación

7.3.1.1. Funcional

O 71,68% dos convenios asinados e revisados este ano son de empresa e o 28,32% son de sector. Non obstante o anterior, tal e como veremos na análise do ámbito persoal, a maioría dos traballadores e das empresas están afectados por convenios de sector.

Continuando coa mesma liña que en anos anteriores, seguen sendo o sector servizos e o da industria os que agrupan o maior número de convenios (cadro 7.5).

■ Cadro 7.5

Convenios colectivos asinados e revisados. Por sector e grupos de empresas, empresas e ámbitos inferiores. Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2002

	Agric. e Pesca	Industria	Construcción	Servicios	Total
C. Autónoma / Interprov. C.A.					
Convenios de sector asinados	-	1	-	4	5
Convenios de sector revisados	-	1	-	1	2
Convenios de empresa asinados	-	10	-	10	20
Convenios de empresa revisados	-	-	-	-	0
A Coruña					
Convenios de sector asinados	-	4	2	6	12
Convenios de sector revisados	-	3	-	4	7
Convenios de empresa asinados	1	8	-	30	39
Convenios de empresa revisados	2	6	-	4	12
Lugo					
Convenios de sector asinados	-	4	1	3	8
Convenios de sector revisados	-	1	-	5	6
Convenios de empresa asinados	1	8	-	8	17
Convenios de empresa revisados	-	-	-	1	1
Ourense					
Convenios de sector asinados	-	5	1	9	15
Convenios de sector revisados	-	1	-	2	3
Convenios de empresa asinados	-	9	-	7	16
Convenios de empresa revisados	-	2	1	3	6
Pontevedra					
Convenios de sector asinados	-	6	1	8	15
Convenios de sector revisados	-	4	-	2	6
Convenios de empresa asinados	-	38	-	39	77
Convenios de empresa revisados	-	4	-	8	12
Galicia					
Convenios de sector asinados	0	20	5	30	55
Convenios de sector revisados	0	10	0	14	24
Convenios de empresa asinados	2	73	0	94	169
Convenios de empresa revisados	2	12	1	16	31

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.3.1.2. Territorial

O ámbito territorial de negociación máis empregado foi, un ano máis, o provincial, tan só o 9,68% dos convenios asinados e/ou revisados en 2002 foron de ámbito superior á provincia.

Por provincias, tal e como ven sendo habitual, Pontevedra é a que tivo máis actividade negocial, o 39,43% do total, seguida da Coruña cun 25,09%. As porcentaxes de Ourense e Lugo son 14,34% e 14,47% respectivamente.

7.3.1.3. Temporal

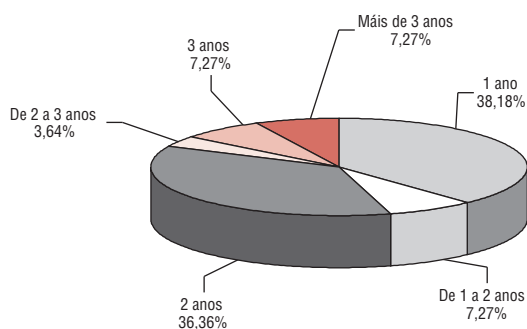
Os cadros 7.6 e 7.7 reflicten as vixencias medias dos convenios colectivos de sector e de empresa respectivamente.

A vixencia anual (38,18%) e bianual (36,36%) foi a máis utilizada nos convenios de sector.

Cadro 7.6
Vixencias medias dos convenios colectivos de sector. Porcentaxe sobre o total de convenios asinados. Por provincias. Galicia. 2002

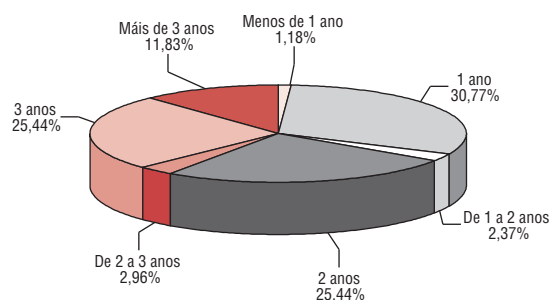
	C. Autónoma/ Interprov. C. A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Menos de 1 ano	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	0	0,00
1 ano	1	20,00	3	25,00	4	50,00	10	66,67	3	20,00	21	38,18
De 1 a 2 anos	-	0,00	-	0,00	1	12,50	2	13,33	1	6,67	4	7,27
2 anos	1	20,00	6	50,00	2	25,00	2	13,33	9	60,00	20	36,36
De 2 a 3 anos	1	20,00	1	8,33	-	0,00	-	0,00	-	0,00	2	3,64
3 anos	1	20,00	1	8,33	-	0,00	1	6,67	1	6,67	4	7,27
Máis de 3 anos	1	20,00	1	8,33	1	12,50	-	0,00	1	6,67	4	7,27
Total	5	100	12	100	8	100	15	100	15	100	55	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Cadro 7.7
Vixencias medias dos convenios colectivos de empresa. Porcentaxe sobre o total de convenios asinados. Por provincias. Galicia. 2002

	C. Autónoma/ Interprov. C. A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Menos de 1 ano	-	0,00	-	0,00	1	5,88	-	0,00	1	1,30	2	1,18
1 ano	3	15,00	11	28,21	3	17,65	8	50,00	27	35,06	52	30,77
De 1 a 2 anos	1	5,00	1	2,56	-	0,00	1	6,25	1	1,30	4	2,37
2 anos	6	30,00	6	15,38	3	17,65	5	31,25	23	29,87	43	25,44
De 2 a 3 anos	-	0,00	2	5,13	1	5,88	-	0,00	2	2,60	5	2,96
3 anos	5	25,00	13	33,33	8	47,06	2	12,50	15	19,48	43	25,44
Máis de 3 anos	5	25,00	6	15,38	1	5,88	-	0,00	8	10,39	20	11,83
Total	20	100	39	100	17	100	16	100	77	100	169	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Nos de empresa a vixencia máis utilizada foi a anual (o 30,77% dos asinados).

Segue a tendencia a pactar vixencias maiores a un ano, concretamente o 54,54% dos convenios de sector e o 65,68% dos convenios de empresa pactaron unha vixencia maior ou igual a 2 anos.

7.3.1.4. Persoal

A negociación colectiva en Galicia no ano 2002 afectou a 272.476 traballadores (cadros 7.8 e 7.9). O 89,08% deles teñen reguladas as súas condicións de traballo por convenios de sector, sendo o da construción o que agrupa o maior número de traballadores (36,98%), seguido do sector servizos (32,22%).

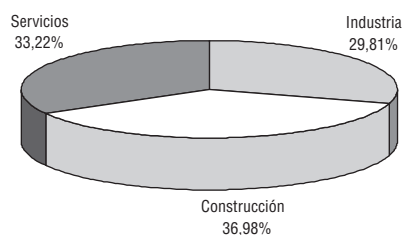
■ Cadro 7.8

Traballadores e empresas afectados por convenios colectivos asinados e revisados. Sector. Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2002

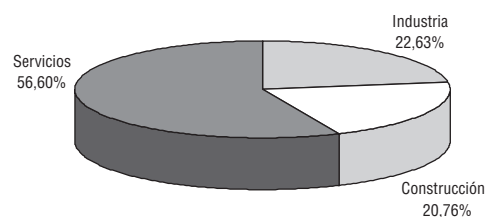
	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas
Agric. e Pesca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Industria	3.025	109	23.912	2.660	5.869	1.883	6.310	611	33.225	4.705	72.341	9.968
Construcción	-	-	43.500	3.600	8.432	890	7.820	655	30.000	4.000	89.752	9.145
Servicios	9.630	3.402	30.218	5.783	10.246	4.627	9.173	3.214	21.350	7.902	80.617	24.928
Total	12.655	3.511	97.630	12.043	24.547	7.400	23.303	4.480	84.575	16.607	242.710	44.041

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Traballadores afectados por sectores económicos

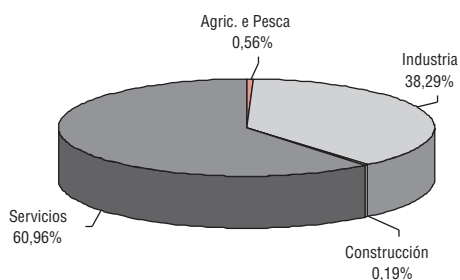
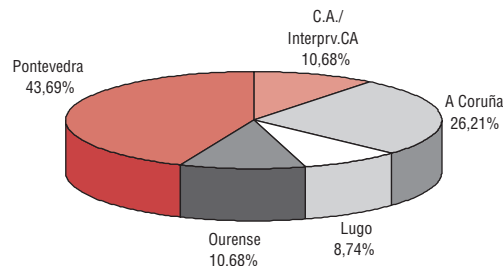
Empresas afectadas por sectores económicos

Cadro 7.9
**Traballadores e empresas afectados por convenios colectivos asinados e revisados.
Grupos de empresas, empresas e ámbitos inferiores. Por provincias e sectores económicos.
Galicia. 2002**

	C. Autónoma/ Interprov. C. A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas	Nº traballad.	Nº empresas
Agric. e Pesca	-	-	140	3	27	1	-	-	-	-	167	4
Industria	1.980	12	1.027	14	627	8	1.870	11	5.892	42	11.396	87
Construcción	-	-	-	-	-	-	58	1	-	-	58	1
Servicios	11.320	10	1.897	37	205	9	368	10	4.355	48	18.145	114
Total	13.300	22	3.064	54	859	18	2.296	22	10.247	90	29.766	206

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Traballadores afectados por sectores económicos

Empresas afectadas por provincias

Nos convenios de sector, foi A Coruña a que acapara o maior número de traballadores seguida de Pontevedra.

Nos convenios de empresa o 44,68% dos traballadores pertencen a convenios de ámbito de Comunidade Autónoma e o 34,43% a Pontevedra.

No que a empresas se refire, a negociación colectiva de 2002 afectou a 44.247 empresas.

É significativo sinalar que o 56,6% das empresas pertencen ó sector servicios, sector que, de acordo coa Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE), agrupa a gran cantidade de actividades (comercio, transporte, hostalería, ...) estando incluídas na negociación deste ano un total de 25.042 empresas pertencentes a este sector.

Os cadros 7.10 e 7.11 agrupan os convenios en función do número de traballadores afectados por cada convenio, e deles extráese que o maior número de convenios de sector concéntrase nos sectores cunha dimensión entre 1.001 e 3.000 traballadores, e entre 101 e 500 empresas afectadas por convenio.

■ Cadro 7.10

Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores afectados.
Sector. Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
0-50 trab.	-	0,00	-	0,00	-	0,00	1	5,56	-	0,00	1	1,27
51-250 trab.	2	28,57	1	5,26	1	7,14	2	11,11	1	4,76	7	8,86
251-500 trab.	-	0,00	3	15,79	2	14,29	5	27,78	4	19,05	14	17,72
501-1.000 trab.	2	28,57	-	0,00	4	28,57	4	22,22	2	9,52	12	15,19
1.001-3.000 trab.	2	28,57	9	47,37	5	35,71	4	22,22	10	47,62	30	37,97
3.001-5.000 trab.	-	0,00	1	5,26	1	7,14	1	5,56	1	4,76	4	5,06
+5.000 trab.	1	14,29	5	26,32	1	7,14	1	5,56	3	14,29	11	13,92
Total convenios	7	100	19	100	14	100	18	100	21	100	79	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Cadro 7.11

Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de empresas afectadas. Sector.
Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
0-50 empresas	4	57,14	2	10,53	-	0,00	4	22,22	4	19,05	14	17,72
51-100 empresas	1	14,29	5	26,32	1	7,14	4	22,22	2	9,52	13	16,46
101-500 empresas	1	14,29	5	26,32	9	64,29	5	27,78	9	42,86	29	36,71
501-1.000 empresas	-	0,00	4	21,05	2	14,29	5	27,78	3	14,29	14	17,72
1.001-2.000 empresas	-	0,00	1	5,26	1	7,14	-	0,00	-	0,00	2	2,53
+ de 2.000 empresas	1	14,29	2	10,53	1	7,14	-	0,00	3	14,29	7	8,86
Total convenios	7	100	19	100	14	100	18	100	21	100	79	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Nos convenios de empresa, o 51% afectan a empresas de menos de 51 traballadores (cadro 7.12) e tan só o 2,50% se negociou en empresas de máis de 500 traballadores.

O cadro de persoal medio das empresas afectadas por esta negociación (cadro 7.13) é de 6,16% traballadores por empresa. Algo máis de 5 traballadores por empresa nos convenios colectivos de sector, e 144,5 nos de empresa.

■ Cadro 7.12

Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores afectados. Empresa. Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
0-50 trab.	4	20,00	31	60,78	12	66,67	14	63,64	41	46,07	102	51,00
51-100 trab.	3	15,00	11	21,57	3	16,67	4	18,18	19	21,35	40	20,00
101-500 trab.	11	55,00	9	17,65	3	16,67	3	13,64	27	30,34	53	26,50
+ 500 trab.	2	10,00	-	0,00	-	0,00	1	4,55	2	2,25	5	2,50
Total convenios	20	100	51	100	18	100	22	100	89	100	200	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Cadros de persoal medio das empresas afectadas pola negociación colectiva. Por provincias. Galicia. 2002

■ Cadro 7.13

	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Sector	3,60	8,11	3,32	5,20	5,09	5,51
Empresa	604,55	56,74	47,72	104,36	113,86	144,50
Total	7,35	8,32	3,42	5,69	5,68	6,16

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.4. Réxime económico

7.4.1. Incremento salarial medio ponderado

A media ponderada do incremento salarial pactado en 2002 en Galicia foi do 3,74%. (cadro 7.14).

Na elaboración desta media ponderada tiveronse en conta as cláusulas de revisión salarial recollidas nos convenios asinados e revisados este ano.

Esta media é inferior en 0,56 puntos ó IPC Galego que foi do 4,3 e inferior en 0,26 puntos ó IPC estatal que foi do 4.

Se temos en conta o incremento indicado nos convenios rexistrados en anos anteriores que teñen vixencia económica para o 2002, a media do incremento salarial é do 3,76%.

Analizando os incrementos salariais dos convenios asinados no 2002 por provincias, foi nos da Coruña onde se acadou un incremento máis alto, o 3,99%, seguido dos convenios de Pontevedra co 3,89%. O incremento en Ourense foi do 3,68%, en Lugo do 3,34% e nos convenios de ámbito de Comunidade Autónoma do 2,98%.

Cadro 7.14

Evolución da media ponderada do incremento salarial pactado. Por provincias.
Galicia. 1998-2002

	Convenios sector					Revisións sector					Convenios empresa					Revisións empresa					Media total				
	1998	1999	2000	2001	2002	1998	1999	2000	2001	2002	1998	1999	2000	2001	2002	1998	1999	2000	2001	2002	1998	1999	2000	2001	2002
A Coruña	2,79	2,36	4,13	3,58	3,72	2,63	2,73	3,11	2,95	4,79	2,68	2,42	3,14	3,22	3,63	2,04	2,34	3,73	3,39	4,00	2,75	2,49	3,27	3,24	3,99
Lugo	2,61	2,78	3,19	4,35	3,27	2,76	2,52	2,48	2,43	3,48	2,51	2,79	3,60	2,20	4,33	3,10	2,53	3,61	3,71	4,00	2,62	2,72	2,89	3,27	3,34
Ourense	2,46	2,35	3,11	3,64	3,67	2,10	1,96	3,65	4,62	3,94	2,54	2,25	2,65	3,59	3,34	2,34	2,18	3,08	2,57	3,81	2,45	2,30	3,06	3,68	3,68
Pontevedra	2,83	2,50	3,93	3,44	3,39	2,10	2,46	3,60	3,16	4,58	2,69	2,24	3,13	3,25	4,17	2,43	2,17	3,83	3,96	4,34	2,69	2,45	3,74	3,33	3,89
C. Autónoma / Interprov. C.A.	2,36	2,40	2,97	4,89	3,40	3,00	0,00	4,30	4,00	4,60	2,47	2,11	3,31	2,35	2,23	3,00	2,00	4,08	2,82		2,81	2,27	3,61	4,25	2,98
Galicia	2,74	2,44	3,69	3,61	3,51	2,42	2,57	3,13	2,99	4,55	2,66	2,25	3,09	3,16	3,11	2,27	2,24	3,86	3,47	4,10	2,68	2,47	3,40	3,33	3,74

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

É preciso destaca-lo peso que nesta media ponderada teñen, por unha parte, os 18 convenios (15 de sector e 3 de empresa) con cláusulas de revisión salarial só base para o ano 2003, é dicir, sen efectos retroactivos, e que afectan a 112.378 traballadores (o 41,24% do total), e por outra, o convenio colectivo do persoal laboral da Xunta de Galicia, que afecta a 9.626 traballadores e que tivo un incremento salarial do 2% sen cláusula de revisión salarial.

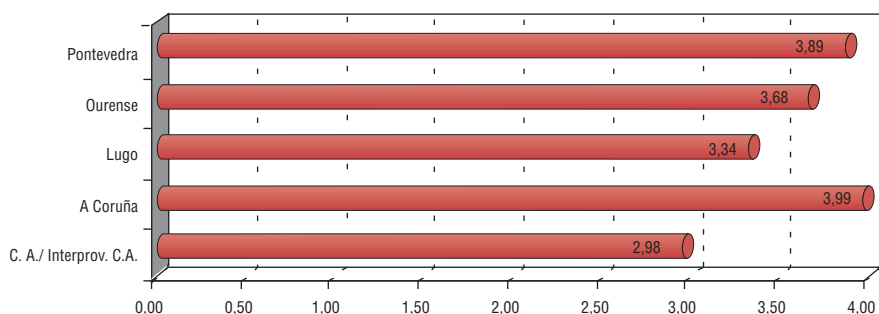
Por sectores económicos (cadro 7.15) o incremento máis alto foi o da industria co 4,28% e o máis baixo o da construción co 3,07% (neste dato hai que ter en conta que os convenios provinciais de construción teñen este ano unha cláusula de revisión salarial base para o ano 2003, sen efectos retroactivos).

Media ponderada do incremento salarial pactado.
Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2002

Cadro 7.15

	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Agric. e Pesca	-	3,70	4,50	-	-	3,84
Industria	4,72	4,10	3,55	3,98	4,53	4,28
Construción	-	4,50	2,80	3,01	3,00	3,07
Servicios	2,62	3,85	3,76	4,06	3,97	3,62
Total	2,98	3,99	3,34	3,68	3,89	3,74

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Segundo reflicte o cadro 7.16, o tramo de incremento salarial entre o 3,01% e o 4% é no que se atopa o maior número de convenios asinados e revisados (e tamén ó maior número de traballadores afectados), seguido do tramo que vai do 4,01 ó 5%.

Convenios colectivos asinados e revisados. Por tramo de aumento salarial pactado. Galicia. 2002

■ Cadro 7.16

Aumento salarial	Convenios/ Revisións	Empresas afectadas	Traballadores afectados
Total	279	44.247	272.476
Subtotal de convenios con incremento en %	236	39.761	224.188
Inferior ou igual ó 2%	27	660	14.852
Do 2,01% ó 3%	44	9.282	66.435
Do 3,01% ó 4%	92	20.089	66.188
Do 4,01 ó 5%	54	8.748	65.264
Superior ó 5%	19	982	11.449

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

O cadro 7.17 recolle o incremento salarial medio de Galicia e de España en relación co IPC real (media anual) tamén de Galicia e España.

O incremento salarial en España foi superior nunha décima ó de Galicia. A inflación en España foi inferior en tres décimas á que se deu en Galicia.

Evolución do incremento salarial pactado e relación co IPC. Galicia/España. 1992-2002

■ Cadro 7.17

	Incremento salarial Galicia	IPC real Galicia (media anual)	Incremento salarial España	IPC real España (media anual)
1992	7,46	5,50	7,20	5,40
1993	5,66	5,00	5,80	4,90
1994	3,41	4,70	3,52	4,30
1995	3,82	4,30	3,64	4,30
1996	4,02	3,20	3,87	3,20
1997	3,08	1,90	3,00	2,00
1998	2,68	2,00	2,60	2,00
1999	2,47	3,20	2,75	2,90
2000	3,40	3,70	3,64	4,00
2001	3,33	2,60	3,64	2,70
2002	3,74	4,30	3,84	4,00

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais e Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais
("Boletín de Estadísticas Laborais". Marzo, 2003) e INE

Son 121 os convenios colectivos asinados que teñen cláusula de revisión salarial (o 54% do total) e afectan a 164.077 traballadores (78%) (cadro 7.18).

Deles 38 son de sector (69%) e afectan a 153.105 traballadores (84%) e 83 son de empresa (49%) e afectan a 10.972 traballadores (40%).

Respecto dos convenios revisados, son 33 os que teñen cláusula de revisión salarial (60%) e afectan a 54.523 traballadores (87%)

**Convenios colectivos asinados con cláusula de revisión salarial.
Por provincias. Galicia. 2002**

■ Cadro 7.18

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/ Interprov. C.A.	Nº	2	11	13
	%	40%	55%	52%
	Traballadores afectados	970	1.838	2.808
	%	11%	14%	12%
A Coruña	Nº	10	22	32
	%	83%	56%	63%
	Traballadores afectados	78.718	1.334	80.052
	%	96%	55%	95%
Lugo	Nº	7	8	15
	%	88%	47%	60%
	Traballadores afectados	14.989	652	15.641
	%	82%	78%	82%
Ourense	Nº	8	7	15
	%	53%	44%	48%
	Traballadores afectados	12.758	1.022	13.780
	%	61%	63%	61%
Pontevedra	Nº	11	35	46
	%	73%	45%	50%
	Traballadores afectados	45.670	6.126	51.796
	%	88%	67%	85%
Galicia	Nº	38	83	121
	%	69%	49%	54%
	Traballadores afectados	153.105	10.972	164.077
	%	84%	40%	78%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

No cadro 7.19 pódense apreciar os convenios asinados e revisados este ano que indican un incremento salarial en porcentaxe así como o valor das cláusulas de revisión salarial.

Neste cadro pódese ver que, tendo en conta as cláusulas de revisión salarial recollidas nos convenios asinados e revisados este ano que teñen efectos retroactivos,

128 convenios (45,88%) teñen un incremento igual ou superior ó IPC (4%). Estes convenios afectan a 105.143 traballadores (38,59%).

Deles 41 son de sector (51,9%) e afectan a 95.460 traballadores e 87 son de empresa (43,5%) e afectan a 9.683 traballadores.

Hai que ter en conta tamén 15 convenios (13 de sector e 2 de empresa) con incremento salarial inferior ó 4% pero con cláusula de revisión salarial base para o ano 2003 e que afectan a 105.515 traballadores (38,72%)

Tamén se pode observar que os convenios que indican un incremento salarial do 2% e non teñen cláusula de revisión salarial pertencen á administración pública ou teñen as súas condicións retributivas equiparadas ós funcionarios, polo que ese é o incremento que deben aplicar e non teñen a posibilidade de cláusula de revisión.

Cadro 7.19 **Detalle dos incrementos salariais pactados nos convenios colectivos asinados e revisados**
Por provincias. Galicia 2002

Convenios de sector asinados. A Coruña	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
CARPINTERÍA E EBANISTERÍA	3,25	1,75	5,00
COMERCIO DE MOBLES	4,50		4,50
COMERCIO MAIORISTA DE FROITAS, HORTALIZAS E PLÁTANOS	2,90	1,10	4,00
COMERCIO VARIO DA PROVINCIA DA CORUÑA	2,50	1,50	2,50
CONSTRUCCIÓN E OBRAS PÚBLICAS	NON INDICA %	1,80 (BASE 2003)	
EMPREGADOS DE PREDIOS URBANOS (EXTENSIÓN DO CONVENIO DE CATALUÑA)	2,00		2,00
INDUSTRIA SIDEROMETALÚRXICA	3,50	Si	
INDUSTRIAS VINÍCOLAS, ALCOHOLEIRAS, LICOREIRAS, SIDREIRAS E O SEU COMERCIO	2,30	2,00	4,30
LIMPEZA DE EDIFICIOS E LOCAIS	5,10	NON PROCEDE APLICACIÓN	5,10
PANADERÍAS	2,60	1,90	4,50
PINTURA	3,25	1,25	4,50
TINTURERÍAS, LAVANDERÍAS E REPASADO DE ROUPA	4,00	2,00 (BASE 2003)	4,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,72			

Convenios de sector asinados. Lugo	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
COMERCIO DE MATERIAIS DE CONSTRUCCIÓN E SANEAMENTO	2,80	1,40	2,80
COMERCIO DO METAL	3,50	1,00 (BASE 2003)	3,50
EDIFICACIÓN E OBRAS PÚBLICAS (Construcción)	2,80	1,40 (BASE 2003)	2,80
HOSTALERÍA	4,00		4,00
INDUSTRIA DA EBANISTERÍA E AFÍNS	2,30	2,00	4,30
INDUSTRIA SIDEROMETALÚRXICA	3,50	1,00 (BASE 2003)	3,50
MATERIAIS E PREFABRICADOS PARA A CONSTRUCCIÓN	2,80	1,40 (BASE 2003)	2,80
PRIMEIRA TRANSFORMACIÓN DA MADEIRA	2,50	0,80	3,30
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,27			

Convenios de sector asinados. Ourense	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
COMERCIO DA PEL	2,80	1,00	3,80
COMERCIO DE ALIMENTACIÓN	4,00		4,00
COMERCIO DE ELEMENTOS DO METAL	3,25		3,25
COMERCIO DE MATERIAIS PARA A CONSTRUCCIÓN E SANEAMENTO	NON INDICA %		
COMERCIO TÉXTIL	3,00	1,80	4,80
CONSTRUCCIÓN	3,00	1,90 (BASE 2003)	3,00
EMPRESAS CONCESIONARIAS DE SERVICIOS MUNICIPAIS DE INMOBILIZACIÓN, RETIRADA DA VÍA PÚBLICA, TRASLADO E DEPÓSITO DE VEHÍCULOS.	3,80		3,80
FABRICANTES DE CADALEITOS	3,50	1,75	5,25
FABRICANTES DE MOBLES, CARPINTERÍA, TAPICERÍA E EBANISTERÍA	3,25	2,00	5,25
LIMPEZA DE EDIFICIOS E LOCAIS	2,75	1,70	4,45
LIMPEZA DE INSTITUCIÓNS HOSPITALARIAS DA SEGURIDADE SOCIAL	2,00		2,00
PANADERÍAS	3,25		3,25
PASTELERÍA, CONFEITERÍA, BOLERÍA, REPOSTERÍA E PRATOS PRECOCIÑADOS	2,90		2,90
SIDEROMETAL E TALLERES DE REPARACIÓN DE VEHÍCULOS	4,00		4,00
TRANSPORTE DE MERCADORÍAS POR ESTRADA	NON INDICA %		
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,67			

Convenios de sector asinados. Pontevedra	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ALMACENISTAS DE MADEIRA	3,50	2,00	5,50
AXENCIAS MARÍTIMAS	3,00	1,00	4,00
CARPINTERÍA DE RIBEIRA	3,50	1,50	5,00
COMERCIO DA PEL	3,50	1,75 (BASE 2003)	3,50
COMERCIO DE ALIMENTACIÓN	3,75	0,25	4,00
COMERCIO DE MATERIAIS DE CONSTRUCCIÓN E SANEAMENTO	3,50	1,50	5,00
COMERCIO DE MOBLES	3,50	0,50 (BASE 2003)	3,50
CONSTRUCCIÓN	3,00	2,00 (BASE 2003)	3,00
INDUSTRIAS DE BEBIDAS REFRESCANTES	2,00	1,40	3,40
INDUSTRIAS DE PANIFICACIÓN (Panaderías)	2,60	Paga extra 72,12 ¢	2,60
INDUSTRIAS E COMERCIO VITIVÍNICOLAS	3,50		3,50
MAIORISTAS DE FRUITAS E PRODUCTOS	NON INDICA %		
MÁRMORES E PEDRAS	3,00	1,50	4,50
OBRADEIROS E DESPACHOS DE CONFEITEIRÍAS, PASTELERÍAS, REPOSTERÍAS E PRATOS COCINADOS	3,00	1,50	4,50
TRANSPORTE PÚBLICO DE MERCADORÍAS POR ESTRADA	3,70		3,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,39			

Convenios de sector asinados. Comunidade Autónoma	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
APARCAMENTOS E GARAXES DE VEHÍCULOS	3,50	2,00	5,50
EDITORIAIS	3,00	1,30	4,30
PERRUQUERÍAS DE DONAS, CABALEIROS, UNISEX E BELEZA	3,20		3,20
SECTOR DA DOBRAXE	NON INDICA %		
SECTOR SANITARIO DE GALICIA XESTIONADO POR FUNDACIÓNS PÚBLICAS SANITARIAS OU EMPRESAS PÚBLICAS - PERSOAL LABORAL	3,00		3,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,40			

INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO DE CONVENIOS DE SECTOR ASINADOS TOTAL GALICIA			
3,51			

Convenios de sector revisados. A Coruña	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
DERIVADOS DO CEMENTO	3,00	2,00	5,00
ELABORACIÓN E INSTALACIÓN DE PEDRA E MÁRMORE	3,50	1,50	5,00
GRUPO DE ESPECTÁCULOS E DEPORTES	4,70		4,70
OFICINAS E DESPACHOS	3,00	1,50	4,50
REMATANTES E SERRADOIROS DE MADEIRA	2,75	2,00	4,75
TRANSPORTE DE MERCADORÍAS POR ESTRADA	3,50	0,50	4,00
TRANSPORTE DE VIAXEIROS EN AUTOBÚS POR ESTRADA	3,00	2,00	5,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,79			

Convenios de sector revisados. Lugo	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
COMERCIO DA PEL E DO CALZADO	2,00	2,00	4,00
COMERCIO DE ALIMENTACIÓN	2,70	1,30 (BASE 2003)	2,70
INDUSTRIAS VITIVINÍCOLAS, ALCOHOLEIRAS E SIDREIRAS	2,00		2,00
LIMPEZA DE EDIFICIOS E LOCAIS	NON INDICA %		
SANIDADE PRIVADA	2,00	2,00	4,00
TRANSPORTE DE MERCADORÍAS POR ESTRADA	2,00	2,00	4,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,48			

Convenios de sector revisados. Ourense	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
HOSTALERÍA	2,35	2,00	4,35
INDUSTRIAS VITIVINÍCOLAS, ALCOHOLEIRAS E SIDREIRAS	2,70		2,70
TRANSPORTE DE VIAXEIROS POR ESTRADA	3,70		3,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,94			

Convenios de sector revisados. Pontevedra	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
CARPINTERÍA, EBANISTERÍA E ACTIVIDADES AFÍNS	3,25	0,75 (BASE 2003)	3,25
DERIVADOS DO CEMENTO	3,00	2,00	5,00
EMPRESAS DO METAL SEN CONVENIO PROPIO	3,50	1,50	5,00
LIMPEZA DE EDIFICIOS E LOCAIS	2,70	1,30	4,00
OFICINAS E DESPACHOS	2,70		2,70
REMATANTES E SERRADOIROS DE MADEIRAS	2,50	2,00	4,50
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,58			

Convenios de sector revisados. Comunidade Autónoma	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
LOUSAS DE OURENSE E LUGO	3,50	1,50	5,00
RESIDENCIAS PRIVADAS DA TERCEIRA IDADE	2,70		2,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,60			

INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO DE CONVENIOS DE SECTOR REVISADOS			
TOTAL GALICIA			
4,55			

Convenios de empresa asinados. A Coruña	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ARTABRA, S.A.	3,50	1,00	4,50
ASSEMBLEA PROVINCIAL CRUZ BERMELLA ESPAÑOLA	2,00	2,00	4,00
ASOCIACIÓN CIUDADANA DE LUCHA CONTRA LA DROGA - ACLAD	2,00		2,00
AUTORIDADE PORTUARIA DA CORUÑA	2,00		2,00
AUTORIDADE PORTUARIA DE FERROL - SAN CIBRAO	2,00		2,00
BAJAMAR SÉPTIMA, S.A.	3,00	NON PROCEDE APLICACIÓN	3,00
CASAIS Y CÍA, S.L.	NON INDICA %		
COMPOSTELA VISIÓN, S.L. (GRUPO LOCALIA)	4,00		4,00
CONCELLO DA POBRA DO CARAMIÑAL - ACORDO REGULADOR PERSOAL FUNCIONARIO	NON INDICA %		
CONCELLO DA POBRA DO CARAMIÑAL - PERSOAL LABORAL	NON INDICA %		
CONCELLO DE CAMBRE - ACORDO REGULADOR FUNCIONARIOS	2,00		2,00
CONCELLO DE CAMBRE - PERSOAL LABORAL	2,00		2,00
CONCELLO DE CEE - ACORDO REGULADOR FUNCIONARIOS	2,00		2,00
CONCELLO DE CEE - PERSOAL LABORAL	NON INDICA %		
CONCELLO DE CULLEREDO - PERSOAL LABORAL	2,00		2,00
CONCELLO DE MUGARDOS - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DE PORTO DO SON - PERSOAL LABORAL	NON INDICA %		
CONFRARÍA DE PESCADORES DE RIBEIRA	NON INDICA %		
CUARZOS INDUSTRIALES, S.A. (VIII CONVENIO)	3,50	2,00	5,50
EL POTE, S.A.	3,50	0,50	4,00
ELABORADORA DE CEFALÓPODOS, S.A. (ELCESA)	3,20	1,30	4,50
ENVASES DE LA ESTRELLA, S.L.	3,00		3,00
ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA DA CORUÑA	NON INDICA %		
FEIRACO, Sociedad Cooperativa Limitada	2,50	1,50	4,00
GESECO, S.A. - Servicio de limpeza e recollida de residuos do porto da Coruña (S.A. de Gestión de Servicios y Conservación)	3,00	2,00	5,00
GESTIÓN Y TÉCNICAS DEL AGUA, S.A.+(Servicio de limpeza pública, viaria, regas, recollida de lixo domiciliario e residuos reciclables e conservación da rede de sumidoiro - NOIA)	NON INDICA %		
HESPERIA - HOTEL PEREGRINO, S.A. (HOTELERA DEL NOROESTE, S.A.)	3,00	2,00	5,00
HOTEL FINISTERRE, S.A.	2,00	2,00	4,00
HOTEL NH ATLÁNTICO (Antes HOTEL ATLÁNTICO - PARISIANA, S.A.)	3,70		3,70
INDUSTRIAS DEL TABLERO, S.A. - INTASA (VI CONVENIO)	3,50	2,00	5,50
M. CAEIRO, S.A.	5,00		5,00
MANTENIMIENTOS INTEGRALES DE FERROL, S.L.- MAINFER (Centro de traballo de Izar - Ferrol)	NON INDICA %		
SERTOSA NORTE, S.L. - REMOLQUE NO PORTO DA CORUÑA (TRÁFICO INTERIOR)	2,70		2,70
SERVICIO DE LIMPEZA E RECOLLIDA DE RESIDUOS URBANOS DE FERROL - URBASER, S.A.	2,00	2,00	4,00
SUBCONTRATISTAS DE SOGAMA NO COMPLEXO AMBIENTAL DE CERCEDA	NON INDICA %		
TURISMOS MOTOR, S.A. - TUMOSA (Centro de traballo de Oleiros)	2,50	2,00	4,50
UNIÓN CRISTALERA PORTAGLAS, S.L.	2,00	2,00	4,00
UNIÓN DE EMPRESAS MADERERAS, S.A. - UNEMSA	2,70		2,70
VULCAROL, S.L. - Limpeza industrial na central térmica e mina de Endesa nas Pontes de García Rodríguez	3,00	2,00	5,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,63			

Convenios de empresa asinados. Lugo	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AGLOMERADOS ECAR, S.A.	2,00	2,00	4,00
ARMADORES DE BURELA, S.A. (ABSA)	4,50		4,50
BOMBONES SUGUIMAR, S.A. (SANTIAGO CRIADO CONTRERAS)	3,50	0,50	4,00
CEMENTOS COSMOS, S.A.	3,80	1,50	5,30
EL PROGRESO DE LUGO, S.L.	2,00	2,00	4,00
ESCOR, S.L. - Servicio de limpeza viaria e recollida de lixo do concello de Monforte de Lemos	2,50		2,50
EULEN, S.A. (Persoal de limpeza do Hospital Comarcal de Monforte de Lemos)	2,00		2,00
EUROLIMP, S.A. (PERSONAL DE LIMPEZA NO HOSPITAL DA COSTA DE BURELA)	2,00		2,00
LIMPIEZAS DOMICILIARIAS LUCENSES, S.L. - Persoal de limpeza do Centro Rehabilitador San Rafael de Castro de Ribeiras de Lea	4,00		4,00
NEG MICON EÓLICA, S.A. - Centro de traballo de Chavin	NON INDICA %		
PLASTIFER, S.A.	3,00	1,00	4,00
PULEVA FOOD, S.L. - Centro de traballo de Nadela (antes LA LACTARIA ESPAÑOLA, S.A.)	3,25	2,00	5,25
SEMENTES DE GALICIA, S.L.	3,00	1,50	4,50
SERTOSA NORTE, S.L. - Tráfico interior do porto de Alúmina - Aluminio (ALCOA) de San Cibrao	3,00		3,00
SETEX-APARKI, S.A.	2,70		2,70
TABLICIA, S.A.	2,50	2,00	4,50
TELELUGO EL PROGRESO, S.L.	5,00		5,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,33			

Convenios de empresa asinados. Ourense	% pacto inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AGUA DE FONTENOVA, S.A.	1,00	3,00	4,00
AGUAS DE CABREIROÁ, S.A.	3,20	1,30	4,50
ARAÚJO PIEL, S.A.	4,00		4,00
BUTACID VERÍN, S.L. (PACTO EXTRAESTATUTARIO)	3,00		3,00
CERVEZAS SAN MARTÍN, S.A.	3,00	1,00	4,00
CIMO, ENTIDADE PRESTADORA DE SERVICIOS	NON INDICA %		
CONCELLO DA RÚA - PERSOAL LABORAL	2,00		2,00
CRUZ ROJA ESPAÑOLA EN OURENSE	2,50	2,00	4,50
GSB GALFOR, S.A.	2,70		2,70
LIMACO, EMPRESA DE INSERCIÓN S.L. (Convenio franxa)	NON INDICA %		
OURENSE DE TRANSPORTES, S.A.	3,00	1,00	4,00
SEVERIANO GESTIÓN, S.L. - Persoal de arquivos e historias clínicas no Complexo Hospitalario de Ourense	3,20		3,20
TEYDESA CONECTORES, S.A.	3,50		3,50
UNIDAD DE VEHÍCULOS INDUSTRIALES, S.A. (UNVI, S.A.)	3,70		3,70
VALEO SISTEMAS DE CONEXIÓN ELÉCTRICA, S.L.	3,00	0,25	3,25
VITIVINÍCOLA DO RIBEIRO, S.C.L. - Centros de traballo de Valdepereira-	NON INDICA %		
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,34			

Convenios de empresa asinados. Pontevedra	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AGUAS DE MONDARIZ - FUENTE DEL VAL, S.A.	5,00	2,00	7,00
ALONARTI ENVASES, S.A. (CENTRO DE VIGO)	3,50	0,31	3,81
ALUDEC IBÉRICA, S.A. - (Centro de traballo de Vigo)	2,70	0,30	3,00
ALUDEC TERMOPLÁSTICOS, S.A.	NON INDICA %		
AMALIS, S.A. - Persoal de limpeza no Hospital do Meixoeiro de Vigo	2,00		2,00
AUTOMÓVILES DE TUY, S.A.	4,50		4,50
AUTORIDADE PORTUARIA DE MARÍN E RÍA DE PONTEVEDRA	2,00		2,00
AUTORIDADE PORTUARIA DE VIGO	2,00		2,00
AUTORIDADE PORTUARIA DE VILAGARCÍA	2,00		2,00
BABÉ Y CÍA, S.L.	2,70	1,30	4,00
BUTAVIGO, S.A.	2,00	2,00	4,00
CABLERÍAS CONDUCTORAS, S.A.	4,50	NON PROCEDE APLICACION	4,50
CANCRIS VIGO, S.L.	2,70		2,70
CELTA DE ARTES GRÁFICAS, S.L.	3,90		3,90
CESPA CONTEN, S.A.	2,70		2,70
CESPA INGENIERÍA URBANA, S.A. - Servicio de limpeza pública e interiores contratados co concello de Pontevedra.	3,00	2,00	5,00
CONCELLO DE SOUTOMAIOR - PERSOAL LABORAL	NON INDICA %		
CONSTRUCCIONES NAVALES P.FREIRE, S.A.	3,00	1,00	4,00
CRISTALERÍA COCA, S.L.	2,00	2,00	4,00
D.S. SALGADO, S.L.	3,00		3,00
DOURDIN ESPAÑOLA, S.L. - Centro de traballo de Vigo	3,50	2,00 (BASE 2003)	3,50
ELECTROQUÍMICA DEL NOROESTE, S.A. (ELNOSA)	3,00		3,00
EMPRESA OJEA, S.A.	NON INDICA %		
ENVASES METÁLICOS DE VIGO, S.A.L. (EMVISAL)	2,50	1,50	4,00
ESTACIONAMIENTOS Y SERVICIOS, S.A. (EYSSA) - Servicio de retirada, depósito e custodia de vehículos, contedores, indebida ou defectuosamente estacionados, parados ou depositados na vía pública do Concello de Vigo	3,50		3,50
ESTIBA Y DESESTIBA DEL NOROESTE, S.L. (ESTINORTE)	2,70		2,70
FACTORÍAS VULCANO, S.A. - Factoría de Santa Tecla (Vigo)	3,00		3,00
FARO DE VIGO, S.A.	3,90		3,90
FOMENTO DE CONSTRUCCIONES Y CONTRATAS, S.A. - SERVICIOS DE RECOLLIDA E TRANSPORTE DE R.S.U., LIMPEZA URBANA E DE PRAIAS DA CIDADE DE VIGO	3,50	2,00	5,50
FRIGODIS, S.A.	4,00		4,00
FRINOVA, S.A.	2,80		2,80
GALEGA DE AUTOCARES GALA, S.L.	NON INDICA %		
GAREVOL, S.L. - CEE	4,00		4,00
GEFCO ESPAÑA, S.A.	2,50	0,38	2,88
GESTIÓN DE ESTACIÓN DE TRANSPORTE DE VIAJEROS, S.A. (GESTRAVISA) - Centro de traballo da estación de autobuses de Vigo	2,00		2,00
GESTIÓN DEPORTIVA GALLEGA, S.L. (GESPORT, S.L.)	3,00		3,00
GIMNASIOS PAZOS, S.A. - Traballadores das piscinas e ximnasios municipais de Vigo.	NON INDICA %		
GKN INDUGASA, S.A.	3,00	1,70	4,70
GRÁFICAS DEL NOROESTE, S.A. (GRAFINSA)	NON INDICA %		
GRUPO EMPRESARIAL ENCE, S.A. - Fábrica de Pontevedra	2,40	1,60	4,00
HARINAS Y SÉMOLAS DEL NOROESTE, S.A. (HASENOSA)	2,50	2,00	4,50
HIJOS DE J. BARRERAS, S.A.	3,00	1,00 (BASE 2003)	3,00
HIXITEL - Servicio de limpeza e recolla do lixo no porto pesqueiro de Vigo (O Berbés)	NON INDICA %		
KIWI ATLÁNTICO, S.A.	3,00		3,00
LA ARTÍSTICA PRODUCTOS QUÍMICOS, S.A. (Sociedade unipersonal)	3,00	0,31	3,31
LIMPEZA DO CRD E IESP MANOEL ANTONIO DE VIGO- MACONSI, S.L.	NON INDICA %		

LIMPIEZAS FARO SL+ (Servicio de limpeza do Complexo Hospitalario Xeral - Cies de Vigo)	2,00		2,00
LITOGRAFÍA LA ARTÍSTICA CARNAUD, S.A.	2,50	2,00	4,50
Mª CARMEN PORTO DIÉGUEZ	5,00		5,00
MACOFREY, S.A.	NON INDICA %		
MADERAS IGLESIAS, S.A. [Centros de Puxeiros (Vigo), Sanguinieda (Mos) e Pontellas (O Porriño)]	NON INDICA %		
MEDITERRÁNEA DE CATERING, S.L. - Servicio de cociña e alimentación do Hospital Meixoeiro (Vigo)	NON INDICA %		
NAVIERA MAR DE ONS, S.L.	4,87	1,30	6,17
NESTLE ESPAÑA, S.A. - Centro de traballo de	3,00		3,00
OURENSE DE TRANSPORTES, S.A.	3,00		3,00
PÉREZ LEIRÓS, S.A. (XOANE)	3,00	2,00	5,00
PESCANOVA ALIMENTACIÓN, S.A. - (Traballadores adscritos ó centro de traballo de oficinas centrais)	3,75		3,75
PESCANOVA CHAPELA, S.A.	3,00		3,00
PESCANOVA, S.A. e BOANOVA, S.A. - (Traballadores adscritos ós centros de traballo de oficinas centrais)	3,75		3,75
PEZ AUSTRAL, S.A.	3,00		3,00
POLICLÍNICO DE VIGO, S.A. (POVISA)	3,50	2,00	5,50
REAL AERO CLUB DE VIGO	3,00		3,00
REAL CLUB CELTA, S.A.D.	NON INDICA %	0,50	
REAL CLUB NÁUTICO DE VIGO	2,00	2,00	4,00
ROCAS EUROPEAS DE CONSTRUCCIÓN, S.A.	3,00	1,50	4,50
SAI AUTOMOTIVE LIGNOTOCK, S.A. - Fábrica de Porriño	2,25	2,00	4,25
SERAGUA, S.A. - Concesionaria do Servicio Municipal de Abastecemento e Saneamento de Auga de Bueu.	NON INDICA %		
SERAGUA, S.A. - FCC, S.A. UTE LEY 18/82 (UTE SERAGUA REDONDELA) - Concesionaria do Servicio Municipal de Abastecemento e Saneamento de Auga de	NON INDICA %		
SERCO PORRIÑO, S.L.	3,50		3,50
SERVICIO DE MANTEMENTO DO CENTRO RESIDENCIAL DOCENTE DO MEIXOERIO - SAMYL, S.L. +(SERVICIOS AUXILIARES DE MANTENIMIENTO Y LIMPIEZA, S.L.)	NON INDICA %		
SERVICIO DE RECOLLIDA DE R.S.U. DA MANCOMUNIDADE	7,00	2,00	9,00
SERVICIOS DE DISTRIBUCIÓN FRIGORÍFICA DE GALICIA,	2,00	2,00	4,00
TÉCNICAS MEDIOAMBIENTALES, TECMED S.A. - Recollida selectiva de Vigo	4,00		4,00
UNIÓN CRISTALERA PORTAGLAS, S.L.	2,00	2,00	4,00
UNIÓN DE PROFESIONALES, S.L. (UNIPRO, S.L.)	NON INDICA %		
VITRALBA, S.L.	4,00		4,00
VIZA AUTOMOCIÓN, S.A.	3,00	2,00	5,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,1			

Convenios de empresa asinados. Comunidade Autónoma	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AUTOPISTA CENTRAL GALLEGA, C.E.S.A	NON INDICA %		
AUTOPISTAS DEL ATLÁNTICO, CONCESIONARIA ESPAÑOLA, S.A. (C.E.S.A.) - AUDASA	2,00		2,00
BEBIDAS GASEOSAS DEL NOROESTE - BEGANO, S.A.	3,70	2,00	5,70
CORPORACIÓN ALIMENTARIA PEÑASANTA, S.A. (Antes LARSA)	4,00		4,00
CORPORACIÓN VOZ DE GALICIA, S.L.U. (Antes Multimedia Gallega de Comunicación, S.L.)	2,00	2,00	4,00
EDITORIAL COMPOSTELA, S.A.	3,00	1,00	4,00
EDITORIAL LA CAPITAL, S.L. (EDITORIAL CELTA, S.A., ARTES GRÁFICAS Á CAPITAL, S.A. e EDITORIAL LA CAPITAL, S.L., editora dos xornais EL IDEAL GALLEGO, DEPORTE CAMPEÓN, DIARIO DE FERROL e DIARIO DE AROUSA)	2,00		2,00
ENTE PÚBLICO PORTOS DE GALICIA - PERSOAL LABORAL	2,00		2,00
FOREM GALICIA (Fundación para a Formación e o Emprego de Galicia)	NON INDICA %		
GAS GALICIA SDG, S.A.	2,00	2,00	4,00
HIJOS DE RIVERA, S.A. (Propietaria da fábrica de cervexa "La Estrella de Galicia")	NON INDICA %	1,50	
IV CONVENIO COLECTIVO ÚNICO DA XUNTA DE GALICIA - PERSOAL LABORAL	2,00		2,00
LA VOZ DE GALICIA, S.A.	NON INDICA %		
NEA ACSAGAL, S.L.U.	NON INDICA %		
PANRICO, S.A.	2,00	2,00	4,00
PLÁSTICOS FERRO, S.L.	3,00	1,00	4,00
SERVIMGAL, S.L.	2,50		2,50
UNIÓN CRISTALERA PORTAGLAS, S.L.	2,00	2,00	4,00
UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA (USC) - Persoal laboral	2,00		2,00
UNIVERSIDADE DE VIGO - PERSOAL LABORAL	2,00		2,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
2,23			

INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO DE CONVENIOS DE EMPRESA ASINADOS			
TOTAL GALICIA		3,11	

Convenios de empresa revisados. A Coruña	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
DON RODRIGO SPANISH SADDLERY, S.A.	2,50		2,50
ELABORADOS METÁLICOS, S.A. - EMESA	3,00	2,00	5,00
ESCUDO SERVICIOS GENERALES, S.L.	3,00		3,00
GESTIÓN Y TÉCNICAS DEL AGUA, S.A. - Grupo profesional do servizo de auga e saneamento (Centro de traballo do Burgo-Culleredo) - (Gestagua, S.A.)	3,00	1,00	4,00
GESTIÓN Y TÉCNICAS DEL AGUA, S.A. - Servicio de Augas do Concello de Noia	2,50	1,50	4,00
GESTIÓN Y TÉCNICAS DEL AGUA, S.A.+ (Servicio de limpeza pública, viaria, regas, recollida de lixo domiciliario e residuos reciclables - Centro de traballo do Burgo - Culleredo)	2,50	1,50	4,00
MARTESANAL, S.L.	3,70		3,70
MOYRESA, MOLTURACIÓN Y REFINO, S.A. (Centros de traballo de: O Burgo - Culleredo e Estación Marítima do Porto da Coruña)	4,00		4,00
PERSOAL DA CAFETERÍA DE PERSOAL DO COMPLEXO HOSPITALARIO JUAN CANALEJO (Concesionaria SERUNIÓN S.A.)	2,70		2,70
ROCAS, ARCILLAS Y MINERALES, S.A. - RAMSA (Centro de traballo de Serrabal - Vedra)	3,00	1,00	4,00
STOLT SEA FARM, S.A.	3,70		3,70
TÉCNICAS MEDIOAMBIENTALES - TECMED, S.A. (Limpeza pública Santiago de Compostela)	3,00	1,00	5,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,00			

Convenios de empresa revisados. Lugo	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
RESIDENCIA DE ANCIÁNS NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN DE SARRIA	2,50	1,50	4,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,00			

Convenios de empresa revisados. Ourense	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AUTO-GRÚAS BERTÓLEZ, S.L.	NON INDICA %		
CONCELLO DE VIANA DO BOLO (PERSOAL LABORAL)	NON INDICA %		
CONCELLO DE XINZO DE LIMIA - PERSOAL LABORAL	2,00		2,00
CONSTRUCCIONES ALEA, S.L.	3,90		3,90
EUROINVERSIONES LAST TEARDROP S.L. (AGUAS DE SOUSAS, S.A.)	2,50	1,50 (BASE 2003)	2,50
SAI AUTOMOTIVE ALLIBERT, S.A. FÁBRICA DE OURENSE	2,75	1,50	4,25
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,81			

Convenios de empresa revisados. Pontevedra	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ALMACENAMIENTOS Y MONTAJES, S.A.	3,00	1,50	4,50
CLUB DE CAMPO DE VIGO	2,25	2,00	4,25
CYCSA y EYSSA - UTE VIGO (ORA)	5,70		5,70
EMPRESA PEREIRA, S.L.	3,70		3,70
FOMENTO DE CONSTRUCCIONES Y CONTRATAS, S.A. - PERSOAL ADSCRITO OS SERVICIOS DE RECOLLIDA DE RESIDUOS SÓLIDOS E LIMPEZA VIARIA DO CONCELLO DE NIGRÁN	3,70		3,70
FRIGORÍFICOS DE GALICIA, S.A. - FRIGALSA	3,00	2,00	5,00
GESTAMP VIGO, S.A.	3,50		3,50
MANIPULADOS MAGDALENA, S.L.	6,25		6,25
MAVIVA, S.A.	4,00	2,00	6,00
PLÁSTICOS DE GALICIA, S.A. (EXTENSION O XII CONVENIO XERAL INDUSTRIA QUIMICA)	3,87	2,00	5,87
TRANSPORTES LA UNIÓN, S.A.	4,00		4,00
VIGUESA DE TRANSPORTES, S.A.(VITRASA)	2,80	0,30	3,10
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,34			

INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO DE CONVENIOS DE EMPRESA REVISADOS			
TOTAL GALICIA			
4,10			

7.4.2. Réxime de descolgue salarial

O Estatuto dos Traballadores preceptúa, como contido mínimo dos convenios colectivos de ámbito superior á empresa, a inclusión de cláusulas de descolgue salarial.

Tal e como se desprende do cadro 7.20, o 29,09% dos convenios de sector asinados este ano, recollen no seu articulado este tipo de cláusulas.

Na Coruña a porcentaxe dos que a teñen é do 66,67% e nos convenios de ámbito de Comunidade Autónoma é do 40%. En Lugo é do 25%, en Ourense do 20% e en Pontevedra é do 6,67%.

■ Cadro 7.20

Evolución dos convenios colectivos con cláusula de descolgue. Por provincias.
Galicia. 1997-2002

Sector	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
1997	1	50,00	10	76,92	1	12,50	2	16,67	1	4,76	15	26,79
1988	0	0,00	11	64,71	2	13,13	3	20,00	4	21,05	20	29,41
1999	2	50,00	11	73,33	1	10,00	2	15,38	2	14,29	18	32,14
2000	4	80,00	7	70,00	2	25,00	5	29,41	2	13,33	20	36,36
2001	1	50,00	13	76,47	1	7,69	4	25,00	5	27,78	24	36,36
2002	2	40,00	8	66,67	2	25,00	3	20,00	1	6,67	16	29,09

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.5. Tempo de traballo

7.5.1. A xornada laboral

Para determina-la xornada media pactada, tivéronse en conta unicamente os convenios que a tiñan estipulada de xeito anual.

O cadro 7.21 reflicte a xornada media pactada en 2002 que foi 1.761,7 horas/ano, 11 horas e media inferior á do ano anterior.

■ Cadro 7.21

Evolución da xornada media anual pactada. Galicia. 1997-2002

Total Convenios. Xornada media pactada

	Total convenios	Convenios de empresa	Convenios de sector
1997	1.783,4	1.759,3	1.786,2
1998	1.783,2	1.757,5	1.786,2
1999	1.779,6	1.742,3	1.783,4
2000	1.776,2	1.750,4	1.778,2
2001	1.773,2	1.739,8	1.779,7
2002	1.761,7	1.707,8	1.768,8

Total Convenios. Xornada media pactada. Por sectores económicos

	Agrario	Non Agrario		
		Industria	Construcción	Servicios
1997	1.785,4	1.784,1	1.766,9	1.808,5
1998	1.784,0	1.783,7	1.765,4	1.802,7
1999	1.784,0	1.782,7	1.761,5	1.799,8
2000	1.784,0	1.778,0	1.760,8	1.795,4
2001	1.751,5	1.764,2	1.757,2	1.803,8
2002	1.781,3	1.773,6	1.756,3	1.753,3

Convenios de sector. Xornada media pactada. Por sectores económicos

	Agrario	Non Agrario		
		Industria	Construcción	Servicios
1997		1.791,4	1.766,8	1.811,6
1998		1.790,5	1.765,4	1.806,4
1999		1.790,1	1.761,6	1.807,0
2000		1.782,9	1.760,7	1.799,9
2001		1.777,4	1.757,2	1.806,1
2002		1.776,1	1.756,3	1.801,5

Convenios de empresa. Xornada media pactada. Por sectores económicos

	Agrario	Non Agrario		
		Industria	Construcción	Servicios
1997	1.785,4	1.757,6	1.784,3	1.764,4
1998	1.784,0	1.760,0	1.770,3	1.744,0
1999	1.784,0	1.752,9	1.722,2	1.705,6
2000	1.784,0	1.750,9	1.778,8	1.746,6
2001	1.751,5	1.736,4	1.756,0	1.767,0
2002	1.781,3	1.755,4	1.756,0	1.680,4

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Como ven sendo habitual, nos convenios de empresa pátase unha xornada máis reducida que nos convenios de sector: 1707,8 horas fronte a 1768,8 horas. En relación co ano anterior, nos convenios de sector diminúe a xornada en 10,9 horas e nos de empresa diminúe en 32 horas.

Por sectores económicos, no total de convenios, foi nos servicios e na construción onde se pactou unha xornada máis baixa, 1753,3 e 1756,3 horas respectivamente. No dato do sector servicios hai que destacar de novo o peso do convenio do persoal laboral da Xunta de Galicia, que afecta a 9.626 traballadores cunha xornada anual de 1.665 horas.

Na industria a xornada pactada foi de 1.773,6 horas e no sector agrario de 1.781,3.

Nos convenios de sector, é no sector servicios no que se pacta a xornada máis alta, 1.801,5 horas. Na industria a xornada pactada foi de 1.776,1 horas e na construción 1.756,3 horas.

Segundo se pode apreciar no cadro 7.22, son 134 os convenios que reducen dalgún xeito a xornada máxima legal (59,82%).

Por provincias A Coruña e Pontevedra teñen o maior número de convenios con redución da xornada máxima legal (58 convenios en Pontevedra, o 63,04% e 34 convenios na Coruña, o 66,67%).

■ Cadro 7.22

Evolución dos convenios que reducen a xornada máxima legal.
Porcentaxe sobre o total. Por provincias. Galicia. 1997-2002

	Sector		Empresa		Total Galicia	
	Nº convenios	%	Nº convenios	%	Nº convenios	%
1997						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	0	0,00	7	87,50	7	70,00
A Coruña	7	53,85	32	80,00	39	73,58
Lugo	3	37,50	10	52,63	13	48,15
Ourense	8	66,67	12	63,16	20	64,52
Pontevedra	5	23,81	50	74,63	55	62,50
Total	23	41,07	111	72,55	134	64,11
1998						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	2	100,00	7	77,78	9	81,82
A Coruña	11	64,71	23	67,65	34	66,67
Lugo	9	60,00	7	36,84	16	47,06
Ourense	9	60,00	15	71,43	24	66,67
Pontevedra	10	52,63	52	76,47	62	71,26
Total	41	60,29	104	68,87	145	66,21
1999						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	0	0,00	10	83,33	10	62,50
A Coruña	8	53,33	20	62,50	28	59,57
Lugo	8	80,00	4	40,00	12	60,00
Ourense	8	61,54	13	76,47	21	70,00
Pontevedra	8	57,14	45	75,00	53	71,62
Total	32	57,14	92	70,22	124	66,31
2000						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	2	40,00	4	50,00	6	46,15
A Coruña	6	60,00	23	42,59	29	45,31
Lugo	5	62,50	6	33,33	11	42,31
Ourense	8	47,06	12	46,15	20	46,51
Pontevedra	7	46,67	47	66,20	54	62,79
Total	28	50,91	92	51,98	120	51,72
2001						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	1	50,00	3	37,50	4	40,00
A Coruña	12	70,59	26	54,17	38	58,46
Lugo	6	46,15	3	16,67	9	29,03
Ourense	6	37,50	11	50,00	17	44,74
Pontevedra	9	50,00	49	59,76	58	58,00
Total	34	51,52	92	51,69	126	51,64
2002						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	2	40,00	11	55,00	13	52,00
A Coruña	11	91,67	23	58,97	34	66,67
Lugo	7	87,50	6	35,29	13	52,00
Ourense	6	40,00	10	62,50	16	51,61
Pontevedra	7	46,67	51	66,23	58	63,04
Total	33	60,00	101	59,76	134	59,82

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Respecto dos convenios que indican a xornada semanal, son 47 os que sinalan unha xornada inferior ás 40 horas, 2 de sector e 45 de empresa.

Indicar tamén que, segundo reflicte o cadro 7.23, o 2,23% dos convenios asinados establecen acordos sobre a distribución irregular da xornada.

Convenios colectivos con distribución irregular da xornada. Por provincias. Galicia. 1998-2002

■ Cadro 7.23

Sector	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	
						Nº	%
1998	1	3	1	2	3	10	14,71
1999	0	2	1	0	2	5	8,92
2000	1	0	1	2	1	5	9,09
2001	0	1	0	2	1	4	6,06
2002	0	1	0	1	0	2	3,64
Empresa							
1998	2	0	0	2	2	6	3,97
1999	2	1	0	1	6	10	7,63
2000	2	5	0	2	2	11	6,21
2001	1	1	1	0	3	6	3,37
2002	1	0	2	0	0	3	1,78
Total 2001	1	1	2	1	0	5	2,23

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Ademais en 26 convenios (9 de sector e 17 de empresa) indícase a posibilidade de establecer unha distribución irregular da xornada. Este número supón o 11,60% do total dos asinados.

Por outra parte, son cada vez máis os convenios que regulan dalgún xeito as horas extraordinarias, en concreto 172 convenios (76,79%) teñen cláusulas sobre elas. Destes 133 son de empresa e 39 de sector.

O tipo de cláusulas que recollen segue a ser similar ó de anos anteriores, podendo sinalar entre elas as seguintes:

■ Retribución das horas extras.-

Son as máis frecuentes. Normalmente faise unha distinción entre as normais, festivas e nocturnas, regulando o seu aboamento economicamente, en tempo de descanso ou dos dous xeitos.

Os convenios que regulan a retribución destas horas fano indicando a porcentaxe que se ten que aplicar sobre o valor da hora normal ou ben fixan unha cantidade.

Nalgúns casos indícase a fórmula para o cálculo deste valor:

Respecto do tempo de descanso indícase, ademais do que corresponde por cada hora extraordinaria realizada, a posibilidade ou non de acumularlos descansos para desfrutalos en días ou semanas completos así como a posibilidade ou non de acumulalos ás vacacións ou festivos.

Practicamente todos establecen a necesidade de acordo na elección dos días entre o empresario e o traballador. Tamén se indica nalgúns convenios o prazo dentro do que se debe desfrutalo descanso.

■ Control das horas extras.-

Este tipo de cláusulas refírense a necesidade de levar e/ou publicar un rexistro das horas extraordinarias por traballador e sección ou departamento ó ano, indicando tamén as causas, e a súa comunicación ós representantes dos traballadores (algúns fan referencia á periodicidade coa que se ten que dar esta información) e á autoridade laboral.

Tamén hai cláusulas que se refiren ó tempo co que se ten que avisar ó traballador e ó xeito de face-la comunicación (por escrito, no taboleiro de anuncios, etc.).

■ Redución ou supresión das horas extras.-

En 39 convenios (12 de sector e 27 de empresa) establécese a supresión das horas extraordinarias habituais.

Nalgún caso indícase un número de horas extraordinarias por servizo que, de ser superado, suporía a creación dun novo posto de traballo.

44 convenios, 10 de sector e 34 de empresa indican a redución ó mínimo destas horas ou a redución do número máximo indicado no Estatuto dos traballadores.

■ Horas extraordinarias estruturais.-

Son 58 os convenios que definen as horas extraordinarias estruturais (20 son de sector e 38 de empresa).

■ Por último algúns convenios límtanse a remitir ós convenios de ámbito superior, ó Estatuto dos traballadores e demais lexislación aplicable todo o relacionado con neste tema.

7.5.2. Vacacións

Á hora de fixa-las vacacións, os convenios establecen maioritariamente días naturais, concretamente 178 dos 224 totais (79,46%).

Só 21 convenios (18 de empresa e 3 de sector) indican as vacacións en días laborables, o que supón o 9,38% do total.

Nos convenios de sector indícase maioritariamente 30 días naturais de vacacións (47 dos 55 asinados). Destes 47, dous indican ademais 21 días laborables.

Seis convenios de sector melloran o período mínimo legal de 30 días naturais de vacacións (cadro 7.24) . Cinco indican 31 días e un indica 32 días.

Nos de empresa son 15 os que as melloran, e deles 12 establecen 31 días de vacación, 2 establecen 32 días e un establece 33 días.

En 204 convenios (o 91,07%) establécense criterios para regula-las vacacións ou datas de preferencia para o seu disfrute (cadro 7.25).

Cadro 7.24
**Evolución dos convenios colectivos con vacacións de máis de 30 días naturais.
Por provincias. Galicia. 1997-2002**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	1	50,00	0	0,00	0	0,00	1	8,33	4	19,05	6	10,71
1998	0	0,00	2	11,76	0	0,00	2	13,33	0	0,00	4	5,88
1999	0	0,00	1	6,67	0	0,00	2	15,38	3	21,43	6	10,71
2000	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	17,65	1	6,67	4	7,27
2001	0	0,00	2	11,76	4	30,77	4	25,00	10	55,56	20	30,30
2002	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	20,00	3	20,00	6	10,91
Empresa												
1997	3	37,50	11	27,50	8	42,11	2	10,53	8	11,94	32	20,92
1998	1	11,11	7	20,59	8	42,11	5	23,81	11	16,18	32	21,19
1999	9	75,00	6	18,75	5	50,00	0	0,00	18	30,00	38	29,01
2000	3	37,50	11	20,37	7	38,89	3	11,54	15	21,13	39	22,03
2001	1	12,50	8	16,67	6	33,33	2	9,09	15	18,29	32	17,98
2002	2	10,00	5	12,82	3	17,65	0	0,00	5	6,49	15	8,88
Total 2002	2	8,00	5	9,80	3	12,00	3	9,68	8	8,70	21	9,38

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Cadro 7.25
**Convenios colectivos que fixan criterios ou datas nas vacacións.
Por provincias. Galicia. 2002**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2002	4	80,00	11	91,67	7	87,50	15	100,00	13	86,67	50	90,91
Empresa												
2002	20	100,00	34	87,18	16	94,12	14	87,50	70	90,91	154	91,12
Total 2002	24	96,00	45	88,24	23	92,00	29	93,55	83	90,22	204	91,07

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Estes criterios fan referencia ó seguinte:

- Determinación pola empresa do número de traballadores que mensualmente desfrutará vacacións.
- A posibilidade ou non de desfrutalas vacacións en dous ou máis períodos ou facelo de xeito ininterrompido.
- O establecemento de quendas rotativas para desfrutalas vacacións como sistema habitual ou cando non existe acordo ou se producen colisións de intereses.

Normalmente as quendas comezan polo traballador máis antigo ou polos traballadores con responsabilidades familiares para que coincidan coas vacacións escolares. Para os casos de persoal con idéntica antigüidade indícase que terá preferencia o de máis idade.

Tamén se sinala noutros casos a posibilidade de establecemento de quendas en función dos compromisos empresariais de subministración ós clientes, debendo pactar coa representación legal dos traballadores a realización das ditas quendas, así como a posibilidade da empresa de excluír como período vacacional aquel que coincida coa maior actividade productiva estacional da empresa, logo de acordo co comité de empresa.

Outros convenios indican que, por acordo entre o empresario e os representantes legais dos traballadores, pódense fixa-los períodos de vacacións de todo el persoal, ben sexa en quendas organizadas sucesivamente, ou coa suspensión total de actividades laborais, sen máis excepcións que as tarefas de conservación, reparación e similares.

Nos casos de quendas rotativas, hai convenios que recollen a non obrigatoriedade do traballador de desfrutar as vacacións no inverno 2 anos consecutivos.

Tamén se recolle nalgúns convenios a posibilidade de trocar total ou parcialmente as quendas de vacacións entre traballadores sempre que non haxa problemas de tipo organizativo (entre traballadores da mesma categoría).

■ A obrigatoriedade de inicio nun día laborable ou prohibición de comezo en sábado, domingo, festivo, día de descanso do traballador ou día anterior a festivo.

■ Establecer un mínimo de días laborables aínda que se indiquen vacacións en días naturais.

■ Elección da metade do período de vacacións polo traballador e a outra metade polo empresario.

■ Outros convenios establecen as datas de desfrute ou as de preferencia ou exclusión. Tamén indican nalgúns casos o número mínimo de días de desfrute en determinados períodos (normalmente en verán) e outros sinalan que en ningún caso o número de traballadores en vacacións fóra do período establecido, poderá ser superior a unha porcentaxe que se indica do cadro de persoal existente.

■ Algúns convenios indican a posibilidade ou non de acumular as vacacións a días festivos.

■ Regúlase nalgúns tamén a posibilidade de facer coincidir o desfrute das vacacións dos matrimonios, e parellas de feito que acrediten a convivencia e que traballen no mesmo centro, dando preferencia de elección ó cónxuxe ou compañeiro con maior antigüidade no centro.

■ Facer coincidir as vacacións do persoal feminino, en situación de baixa maternal, antes ou despois do permiso por maternidade, sempre e cando sexa solicitado pola traballadora (normalmente indícase que a solicitude debe facerse con dous meses de antelación á data do inicio do período de vacacións). Este mesmo dereito poderá exercelo o pai traballador sempre e cando acredite de maneira que faga fe tal circunstancia.

■ Establecemento de días adicionais de vacacións a partir dunha certa idade (normalmente os 50 anos).

Tamén se indican días adicionais de vacacións no caso de traballadores que ó inicio do gozo das vacacións se encontren incorporados a unha obra en lugar distinto ó da súa residencia habitual, en concepto de tempo de viaxes de ida e regreso ó mesmo centro de traballo (se o tempo de cada viaxe excede dun certo número de horas, computadas en medios de locomoción públicos).

■ A antelación coa que debe negociarse e publicarse o calendario de vacacións.

Outras cláusulas sobre vacacións que veñen recollidas nos convenios asinados este ano, e que se analizan a continuación, refírense ó establecemento de primas por desfrutalas fóra de certos períodos e á interrupción das vacacións no caso de incapacidade temporal.

■ En 51 convenios (22,77%) establécese unha prima por desfrutalas vacacións fóra de certos períodos. Normalmente indícase que se ten dereito a esta prima cando se desfrutan as vacacións fóra do período sinalado por petición da empresa, e non cando é por desexo do traballador; aínda que hai convenios que non fan esta distinción.

Estas primas poden ser monetarias ou engadindo días ás vacacións.

■ Respecto da interrupción das vacacións nos casos de incapacidade temporal, hai que distinguir se a IT se produce antes ou durante as vacacións.

42 convenios (18,75%) establecen a interrupción das vacacións no caso de incapacidade temporal durante o seu desfrute, seguindo despois da alta se esta se produce dentro do ano.

64 convenios (28,57%) establecen a interrupción das vacacións se a incapacidade temporal é anterior ó inicio, pospoñéndose para un novo período que normalmente é por acordo entre empresario e traballador e dentro do ano natural.

Nalgúns casos límtase este dereito ós casos de hospitalización ou enfermidade grave ou cando é superior a un determinado número de días.

Outra limitación que se recolle refírese a se hai colisión de intereses entre o traballador que ve modificado o seu cadro de vacacións como consecuencia da baixa médica e aqueles do seu mesmo servizo ou dependencia que as teñan xa programadas, caso no que se indica que terán preferencia estes últimos.

■ As demais cláusulas sobre vacacións recollidas nos convenios fan referencia á retribución que lle corresponde e á existencia ou non de bolsa de vacacións.

7.5.3. Permisos

Respecto dos permisos retribuídos, 191 convenios (85,27%) melloran dalgún xeito os establecidos no Estatuto dos traballadores.

En 67 convenios (o 29,91%) amplían os permisos establecidos para o cónxuxe ó caso de parellas de feito.

Nalgúns casos son os mesmos permisos que para o cónxuxe, incluídos os 15 días por matrimonio para o caso de inscrición no rexistro de parellas de feito.

Outros convenios reducen estes permisos ós casos de enfermidade grave ou falecemento e maternidade.

Nos convenios que fan referencia á xustificación indican que debe ser mediante certificado do concello ou do rexistro de parellas de feito se existe, o libro de familia ou calquera outro medio co que a convivencia quede debidamente xustificada.

Nalgún caso indícase o período mínimo de tempo de convivencia efectiva que se require para ter este dereito.

Para aumentar días nos permisos retribuídos establecen os seguintes criterios:

- Ter que desprazarse fóra da localidade ou a outra provincia.
- Ter que desprazarse fóra de Galicia.
- Un número concreto de quilómetros.
- Convivencia ou pertencer á unidade familiar nos permisos por enfermidade de parentes ou para estende-los permisos a familiares de 3º ou maior grao.

A posibilidade de desfrutar permisos por asuntos propios ven recollida en 79 convenios (66 de empresa e 13 de sector).

A regulación destes permisos fai referencia entre outras as seguintes circunstancias:

- Necesidade ou non de xustificación.
- Posibilidade ou non de acumulalos a vacacións.
- Límites ó seu desfrute (sinálanse entre outros as necesidades do servizo, o número de días seguidos ou o número ou a porcentaxe de traballadores que poden coincidir nesa situación).
- Días de antelación da solicitude salvo casos de forza maior.

En 54 convenios (24,11%) indícase a posibilidade de desfrutar permisos ou días non retribuídos. As limitacións para o desfrute destes días refírense, entre outras, á antigüidade na empresa, á causa que os motiva, ou ás necesidades do servizo.

Hai convenios que establecen esta posibilidade de días non retribuídos para amplíalos permisos retribuídos por enfermidade grave en caso de necesidade.

7.6. Outras cláusulas

O cadro 7.26 ofrece unha visión xeral dalgunhas das cláusulas que aparecen recollidas cada vez en maior número de convenios e que seguidamente analizaremos.

Relación de determinadas cláusulas pactadas. Porcentaxe sobre o total. Galicia. 2002

Cadro 7.26

	Nº Convenios	% sobre o total
Reducción xornada máxima legal	134	59,82%
Fixa criterios ou datas nas vacacións	204	91,07%
Melloras sociais	204	91,07%
Saúde laboral	200	89,29%
Mobilidade xeográfica	38	16,96%
Mobilidade funcional	92	41,07%
Promoción, ascensos	100	44,64%
Formación profesional	117	52,23%
Crédito de horas sindicais	109	48,66%
Desconto cota sindical	52	23,21%
Clasificación profesional	117	52,23%
Sometemento AGA	43	19,20%
Ingreso no traballo	121	54,02%
Período de proba	89	39,73%
Contratación ETT	41	18,30%
Conversión contratos temporais en indefinidos	26	11,61%
Réxime disciplinario	80	35,71%
Dereitos lingüísticos	19	8,48%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.6.1. Melloras sociais

○ 91,07% dos convenios asinados inclúen cláusulas que contemplan melloras sociais (cadro 7.27).

Os tipos de cláusulas recollidos pódense resumir nos seguintes:

■ Complementos ás prestacións da Seguridade Social por accidentes de traballo e enfermidades profesionais. Son as máis frecuentes.

■ Complementos ás prestacións da Seguridade Social por enfermidade común, sobre todo cando é precisa a hospitalización. Son menos frecuentes que as anteriores.

■ Cantidades a tanto alzado por xubilación, falecemento ou invalidez, e tamén por natalidade e matrimonio.

■ Axudas para traballadores que teñan ó seu cargo familiares (sobre todo fillos) con minusvalías.

■ Outro tipo de axudas moi frecuente son para estudos dos traballadores e dos seus fillos.

■ Establécese tamén a posibilidade de obter préstamos ou anticipos reintegrables (especificando nalgúns casos o procedemento detalladamente)

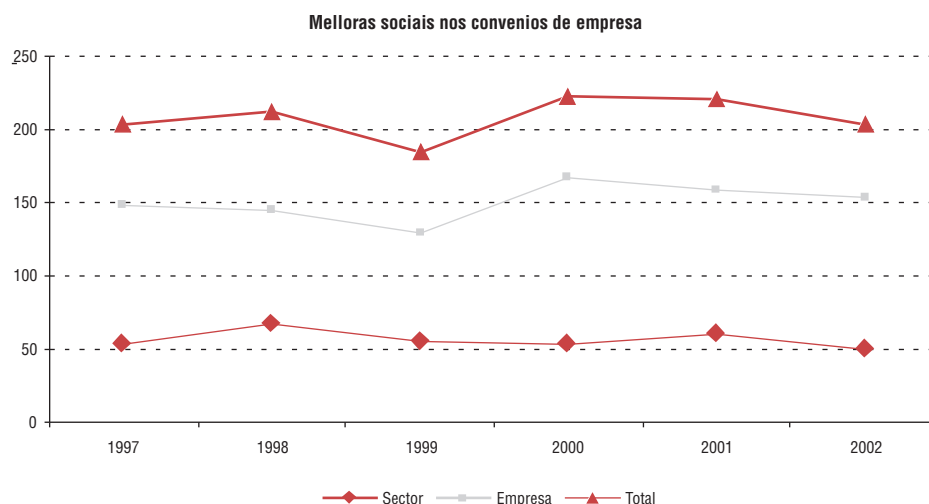
Por último indicar que tamén nestas axudas se empeza a estender estes dereitos ás parellas de feito.

Cadro 7.27

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de melloras sociais. Por provincias.
Galicia. 1997-2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	2	100,00	12	92,31	8	100,00	12	100,00	20	95,24	54	96,43
1998	2	100,00	17	100,00	15	100,00	14	93,33	19	100,00	67	98,53
1999	4	100,00	14	93,33	10	100,00	13	100,00	14	100,00	55	98,21
2000	5	100,00	10	100,00	8	100,00	16	94,12	15	100,00	54	81,82
2001	2	100,00	17	100,00	11	84,62	13	81,25	18	100,00	61	92,42
2002	4	80,00	12	100,00	7	87,50	14	93,33	13	86,67	50	90,91
Empresa												
1997	8	100,00	40	100,00	19	100,00	19	100,00	63	94,03	149	97,39
1998	8	88,89	32	94,12	18	94,74	20	95,24	67	98,53	145	96,03
1999	12	100,00	32	100,00	10	100,00	17	100,00	58	96,67	129	98,47
2000	8	100,00	46	85,19	18	100,00	25	96,15	71	100,00	168	94,92
2001	6	75,00	41	85,42	17	94,44	19	86,36	76	92,68	159	89,33
2002	20	100,00	34	87,18	16	94,12	13	81,25	71	92,21	154	91,12
Total 2002	24	96,00	46	90,20	23	92,00	27	87,10	84	91,30	204	91,07

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

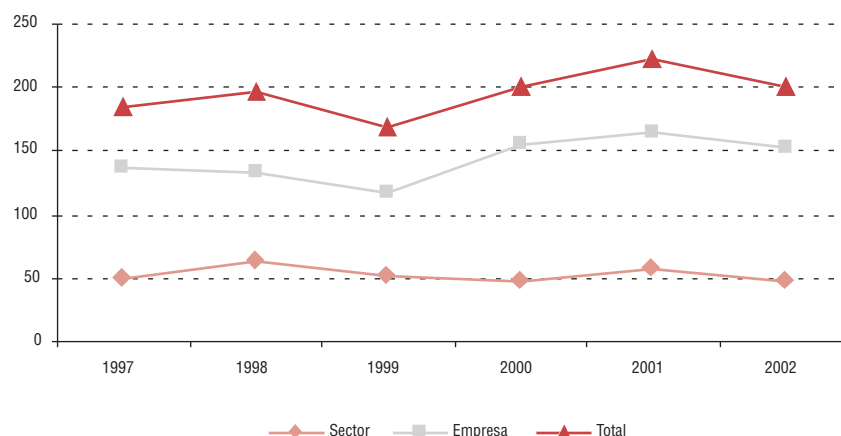
7.6.2. Saúde laboral

A porcentaxe dos convenios asinados este ano que establecen algunha cláusula referente a este tema é do 89,29% (cadro 7.28). Non obstante é preciso indicar que na maioría dos casos refírense ós recoñecementos médicos e á roupa de traballo, e en moitos estas cláusulas limítanse a remitir ou recolle-lo establecido na normativa legal.

Cadro 7.28
Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de saúde laboral. Por provincias. Galicia. 1997-2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	2	100,00	11	84,62	7	87,50	10	83,33	19	90,48	49	87,50
1998	2	100,00	16	94,12	15	100,00	12	80,00	18	94,74	63	92,65
1999	4	100,00	13	86,67	9	90,00	11	84,62	14	100,00	51	91,07
2000	4	80,00	9	90,00	8	100,00	12	70,59	14	93,33	47	85,45
2001	2	100,00	14	82,35	11	84,62	12	75,00	18	100,00	57	86,36
2002	4	80,00	11	91,67	7	87,50	12	80,00	14	93,33	48	87,27
Empresa												
1997	7	87,50	34	85,00	17	89,47	17	89,47	61	91,04	136	88,89
1998	8	88,89	25	73,53	17	89,47	19	90,48	64	94,12	133	88,08
1999	10	83,33	26	81,25	9	90,00	16	94,12	56	93,33	117	89,31
2000	6	75,00	48	88,89	15	83,33	22	84,62	63	88,73	154	87,01
2001	6	75,00	42	87,50	16	88,89	19	86,36	82	100,00	165	92,70
2002	17	85,00	33	84,62	15	88,24	15	93,75	72	93,51	152	89,94
Total 2002	21	84,00	44	86,27	22	88,00	27	87,10	86	93,48	200	89,29

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

As cláusulas xerais nesta materia refírense ó seguinte:

- Obrigación de cumpri-la normativa vixente.
- Dereito dos traballadores a unha protección eficaz e deber de observa-las medidas de prevención.
- Deber do empresario de facilita-los medios de protección necesarios e velar polo uso efectivo deles.
- Dereito á formación nesta materia e deber do empresario de facilitala.

- Obriga de dotarse dun Plan de prevención (moi poucos indican o contido)
- Constitución de comisións paritarias sectoriais de seguridade e hixiene indicando a composición, funcións e obxectivos.
- Cláusulas sobre delegados de prevención e comités de seguridade e hixiene indicando nalgúns casos o funcionamento, composición, dereitos e funcións.
- Medidas concretas de condicións de traballo nalgúns casos (limitacións de peso, tarefas que teñen a condición de tóxicas ou perigosas, ...).
- Remisión á lexislación vixente nesta materia.

Outras cláusulas a destacar nesta materia son as que se refiren ó caso de traballadoras embarazadas, nas que se indica o seguinte:

- A posibilidade de cambio de posto e/ou quenda se existe risco para ela ou o seu fillo (establécese en 38 convenios, o 16,96%).
- A prohibición do traballo nocturno (ven recollida en 8 convenios).
- A prohibición de traballo penoso ou perigoso (tamén son 8 os convenios que a recollen).

Respecto das cláusulas que, como se indicaba ó principio deste apartado, son as que máis se repiten, e que fan referencia ás revisións médicas e á roupa de traballo, cabe destaca-lo seguinte:

- Recoñecementos médicos.

Hai convenios que só indican a súa periodicidade (maioritariamente indican que será anual).

Nalgúns casos indícase a posibilidade de facer recoñecementos específicos máis frecuentes polo risco do posto de traballo e tamén medidas preventivas específicas como por exemplo campañas de vacinación.

Outros convenios refírense á voluntariedade ou obrigación de facelos, que maioritariamente é unha obriga para a empresa e voluntario para os traballadores.

Regúlase tamén nalgúns casos se son dentro da xornada laboral ou non e a compensación dos gastos se é preciso o desprazamento.

Outro tipo de cláusulas refírense ó carácter confidencial dos resultados.

- Roupa de traballo.

As cláusulas sobre a roupa de traballo indican xeralmente o tipo de peza, o número delas que se entrega, a periodicidade e a reposición por deterioro.

7.6.3. Formación profesional

O 52,23% dos convenios conteñen no seu articulado cláusulas relativas á formación profesional dos traballadores (cadro 7.29). As máis frecuentes son as seguintes:

- Facilita-la formación dos traballadores concedendo permisos para formación, para concorrer a exames ou adaptando a súa xornada.

Respecto dos permisos indícase se son retribuídos ou non (case sempre se pide que estean relacionados co traballo desenvolvido para ser retribuídos) e as limitacións para a súa concesión (estas limitacións refírense normalmente ó número de horas ou días e o aproveitamento).

Os permisos para acudir a exames hai veces que veñen recollidos nos artigos sobre licencias e permisos.

■ Financiación da formación.

■ Información e participación dos representantes dos traballadores na formación.

■ Realización de estudos sobre as necesidades de formación no sector ou empresa de que se trate.

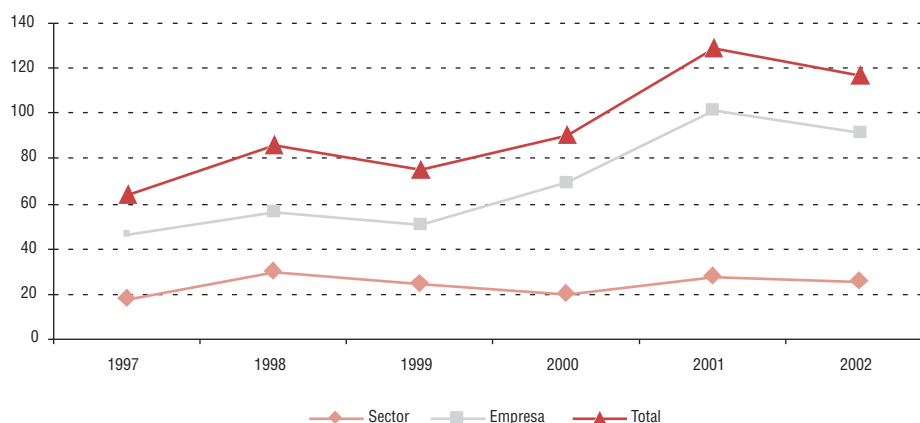
■ Outros tipos de cláusulas menos frecuentes son as que fan referencia a plans de formación e á creación de comisións de formación.

Cadro 7.29

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de formación profesional. Por provincias. Galicia. 1997-2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	2	100,00	4	30,77	5	62,50	5	41,67	2	9,52	18	32,14
1998	1	50,00	5	29,41	12	80,00	6	40,00	6	31,58	30	44,12
1999	3	75,00	5	33,33	7	70,00	5	38,46	4	28,57	24	42,86
2000	1	20,00	3	30,00	5	62,50	6	35,29	5	33,33	20	36,36
2001	2	100,00	6	35,29	6	46,15	7	43,75	7	38,89	28	42,42
2002	4	80,00	4	33,33	7	87,50	6	40,00	4	26,67	25	45,45
Empresa												
1997	5	62,50	9	22,50	7	36,84	10	52,63	15	22,39	46	30,07
1998	4	44,44	10	29,41	6	31,58	12	57,14	24	35,29	56	37,09
1999	7	58,33	10	31,25	1	10,00	9	52,94	24	40,00	51	38,93
2000	5	62,50	23	42,59	5	27,78	12	46,15	25	35,21	70	39,55
2001	4	50,00	28	58,33	8	44,44	13	59,09	48	58,54	101	56,74
2002	14	70,00	26	66,67	7	41,18	6	37,50	39	50,65	92	54,44
Total 2002	18	72,00	30	58,82	14	56,00	12	38,71	43	46,74	117	52,23

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.6.4. Desconto da cota sindical e crédito de horas sindicais

No que respecta á representación dos traballadores na empresa, moitos convenios limitáanse a remitir ou recolle-lo disposto na lexislación vixente.

Nos que abordan o tema, as cláusulas refírense sobre todo ás funcións, dereitos e garantías que teñen. Tamén se fai referencia ós medios postos á súa disposición (técnicos, locais, materiais etc.).

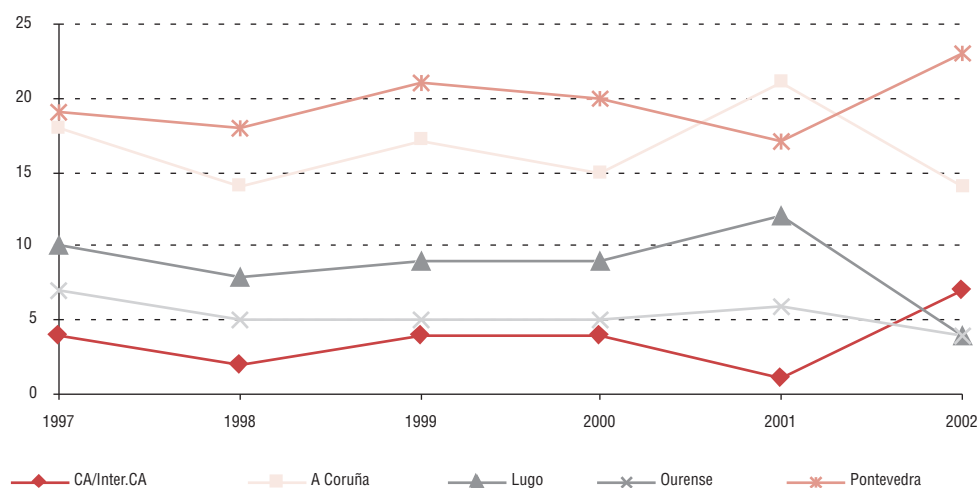
Segundo se pode observar nos cadros 7.30 e 7.31, o 48,66% regulan o crédito de horas e o 23,21% o desconto da cota sindical.

■ Cadro 7.30

**Evolución dos convenios colectivos con cláusula de desconto da cota sindical.
Por provincias. Galicia. 1997-2002**

Sector	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
1997	0	0,00	5	38,46	4	50,00	1	8,33	4	19,05	14	25,00
1998	1	50,00	7	41,18	4	26,67	1	6,67	2	10,53	15	22,06
1999	0	0,00	8	53,33	5	50,00	1	7,69	5	35,71	19	33,93
2000	2	40,00	4	40,00	3	37,50	0	0,00	1	6,67	10	18,18
2001	0	0,00	5	29,41	7	53,85	1	6,25	4	22,22	17	25,76
2002	0	0,00	6	50,00	2	25,00	0	0,00	3	20,00	11	20,00
Empresa												
1997	4	50,00	13	32,50	6	31,58	6	31,58	15	22,39	44	28,76
1998	1	11,11	7	20,59	4	21,05	4	19,05	16	23,53	32	21,19
1999	4	33,33	9	28,13	4	40,00	4	23,53	16	26,67	37	28,24
2000	2	25,00	11	20,37	6	33,33	5	19,23	19	26,76	43	24,29
2001	1	12,50	16	33,33	5	27,78	5	22,73	13	15,85	40	22,47
2002	7	35,00	8	20,51	2	11,76	4	25,00	20	25,97	41	24,26
Total 2002	7	28,00	14	27,45	4	16,00	4	12,90	23	25,00	52	23,21

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

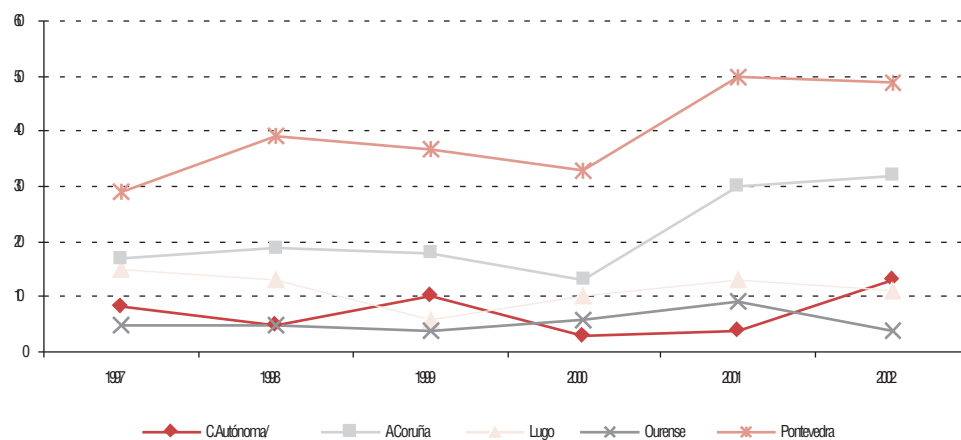

Cadro 7.31

 Evolución dos convenios colectivos que regulan o crédito de horas sindicais.
 Por provincias. Galicia. 1997-2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	2	100,00	2	15,38	3	37,50	0	0,00	3	14,29	10	17,86
1998	1	50,00	9	52,94	5	33,33	0	0,00	8	42,11	23	33,82
1999	1	25,00	5	33,33	2	20,00	0	0,00	8	57,14	16	28,57
2000	1	20,00	1	10,00	3	37,50	0	0,00	5	33,33	10	18,18
2001	1	50,00	9	52,94	6	46,15	2	12,50	9	50,00	27	40,91
2002	1	20,00	7	58,33	4	50,00	2	13,33	5	33,33	19	34,55
Empresa												
1997	6	75,00	15	37,50	12	63,16	5	26,32	26	38,81	64	41,83
1998	4	44,44	10	29,41	8	42,11	5	23,81	31	45,59	58	38,41
1999	9	75,00	18	40,63	4	40,00	4	23,53	29	48,33	59	45,04
2000	2	25,00	12	22,22	7	38,89	6	23,08	28	39,44	55	31,07
2001	3	37,50	21	43,75	7	38,89	7	31,82	41	50,00	79	44,38
2002	12	60,00	25	64,10	7	41,18	2	12,50	44	57,14	90	53,25
Total 2002	13	52,00	32	62,75	11	44,00	4	12,90	49	53,26	109	48,66

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Na regulación das horas pódense distingui-los seguintes tipos de cláusulas:

- Indicar un número concreto de horas.
- Establece-la posibilidade de acumulación de horas nun ou varios membros do comité ou delegados indicando nalgúns casos como facelo.
- Indicar cales horas entran no cómputo e cales non (normalmente exclúen as reunións coa empresa cando son a petición desta e as utilizadas para a negociación colectiva).

7.6.5. Contratación e emprego

Recóllense neste apartado as cláusulas que, cada vez con maior frecuencia, establecen os convenios colectivos para regula-lo ingreso no traballo, o período de proba, as diferentes modalidades de contratación e as garantías e o fomento do emprego.

A) Ingreso no traballo

Hai 121 convenios (54,02%) que regulan dalgún xeito o ingreso no traballo e as vacantes (cadro 7.32).

■ Cadro 7.32

Convenios con cláusulas sobre ingreso no traballo

	Sector		Empresa		Total Galicia	
	Nº convenios	%	Nº convenios	%	Nº convenios	%
Cláusulas sobre ingreso no traballo e vacantes	35	63,64	86	50,89	121	54,02
Periodo de proba	32	58,18	57	33,73	89	39,73

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

○ tipo de cláusulas que recollen refírense ó seguinte:

■ A posibilidade ou necesidade de facer probas prácticas e psicotécnicas e concursos de méritos, aínda que sen definilas. Tamén se refíren á participación nelas dos representantes dos traballadores.

■ A necesidade de facer unha revisión médica previa ó ingreso no traballo.

■ O establecemento de preferencias na contratación en igualdade de condicións que nuns casos son a favor dos familiares dos traballadores (en activo, xubilados ou falecidos) e noutros para traballadores que anteriormente traballasen na empresa ou que teñan experiencia no sector e estean desempregados.

Nalgún caso indícase que terán preferencia as persoas do xénero menos representado no grupo profesional de que se trate.

■ Outras cláusulas indican a obriga das empresas de informar ós representantes dos traballadores das vacantes e tamén de publicalas no taboleiro de anuncios así como, se é o caso, a información sobre os requisitos para o posto e os temarios e tipo de probas que se van a realizar (coa suficiente antelación).

■ O resto das cláusulas regulan os requisitos formais das novas contratacións e a información e/ou participación dos representantes dos traballadores.

B) Período de proba

Establécese o período de proba en 89 convenios (39,73%) dos que 32 son de sector e 57 de empresa (cadro 7.32).

Hai convenios que establecen a obrigatoriedade deste período e outros recollen a posibilidade de establecelo.

Non hai unha regulación homoxénea deste período, axustándose en cada caso á estrutura profesional da empresa ou ás características do sector.

Os convenios que o tratan, inclínanse maioritariamente pola interrupción do período de proba por incapacidade temporal.

Convenios con cláusulas sobre modalidades de contratos

■ Cadro 7.33

	Total Galicia	
	Nº convenios	%
Contrato obra ou servicio determinado	38	16,96
Contrato eventual por circunstancias da produción	91	40,63
Contrato prácticas	39	17,41
Contrato formación	63	28,13
Contrato tempo parcial	19	8,48
Contrato interinidade	9	4,02
Contrato fixo- discontinuo	10	4,46
Regula a contratación con ETT	41	18,30

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

C) Modalidades de contratos

No cadro 7.33 vemos un resumo das modalidades de contratación que veñen recollidas nos convenios e que analizamos a continuación.

■ Contratos para a formación

Son 63 os convenios con cláusulas sobre este contrato, o 28,13% do total (cadro 7.34).

As materias que regulan son sobre todo as seguintes:

■ A idade, a duración mínima e máxima dos contratos, o tempo mínimo de formación, a retribución e o certificado que hai que entregar ó remate.

A retribución fíxase con porcentaxes que se aplican nuns casos sobre o salario mínimo interprofesional e noutros sobre o salario da categoría para a que se forma ou dunha categoría concreta que indica o convenio.

Existen outro tipo de cláusulas menos frecuentes que fan referencia a:

■ O número ou á porcentaxe máxima que poden representar estes contratos respecto do cadro de persoal total.

■ Os postos de traballo obxecto do contrato de formación ou os postos nos que non se pode realizar este contrato.

■ Requisitos dos titores e número máximo de traballadores en formación por cada un deles.

■ As indemnizacións pola terminación do contrato.

Cadro 7.34 Evolución dos convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos para a formación. Por provincias. Galicia 1997-2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	1	50,00	3	23,08	2	25,00	7	58,33	8	38,10	21	37,50
1998	1	50,00	7	41,18	8	53,33	8	53,33	10	52,63	34	50,00
1999	1	25,00	6	40,00	6	60,00	10	76,92	6	42,86	29	51,79
2000	2	40,00	3	30,00	4	50,00	14	82,35	7	46,67	30	54,55
2001	0	0,00	6	35,29	4	30,77	13	81,25	7	38,89	30	45,45
2002	1	20,00	8	66,67	8	100,00	13	86,67	8	53,33	38	69,09
Empresa												
1997	1	12,50	5	12,50	4	21,05	2	10,53	12	17,91	24	15,69
1998	0	0,00	3	8,82	1	5,26	5	23,81	10	14,71	19	12,58
1999	2	16,67	3	9,38	1	10,00	6	35,29	12	20,00	24	18,32
2000	1	12,50	4	7,41	3	16,67	5	19,23	10	14,08	23	12,99
2001	0	0,00	3	6,25	1	5,56	4	18,18	13	15,85	21	11,80
2002	3	15,00	4	10,26	2	11,76	2	12,50	14	18,18	25	14,79
Total 2002	4	16,00	12	23,53	10	40,00	15	48,39	22	23,91	63	28,13

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Conversión dunha porcentaxe mínima destes contratos ó seu remate en contratos indefinidos de fomento do emprego.

■ Prohibición de realización de horas extraordinarias.

Noutros casos o que se fai é unha remisión a convenios de ámbito superior ou á lexislación vixente.

■ Contratos de prácticas

O 17,41% dos convenios asinados (39 convenios) fan referencia a este contrato (cadro 7.35).

As cláusulas que recollen pódense resumir nas seguintes:

■ Regulación da retribución. Maioritariamente faise con porcentaxes sobre o salario da categoría na que se fan as prácticas.

Cadro 7.35
**Convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos de prácticas.
Por provincias. Galicia 1997-2002**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	1	50,00	2	15,38	0	0,00	1	8,33	2	9,52	6	10,71
1998	1	50,00	4	23,53	3	20,00	2	13,33	2	10,53	12	17,65
1999	0	0,00	3	20,00	1	10,00	3	23,07	1	7,14	8	14,28
2000	0	0,00	3	30,00	2	25,00	4	23,53	2	13,33	11	20,00
2001	0	0,00	4	23,53	3	23,08	3	18,75	3	16,67	13	19,70
2002	0	0,00	4	33,33	2	25,00	5	33,33	4	26,67	15	27,27
Empresa												
1997	1	12,50	5	12,50	1	5,26	1	5,26	5	7,46	13	8,50
1998	0	0,00	0	0,00	1	5,26	3	14,29	10	14,71	14	9,27
1999	2	16,66	1	3,12	1	10,00	3	17,64	5	8,33	12	9,16
2000	0	0,00	3	5,56	0	0,00	1	3,85	11	15,49	15	8,47
2001	0	0,00	5	10,42	2	11,11	3	13,64	7	8,54	17	9,55
2002	4	20,00	3	7,69	2	11,76	2	12,50	13	16,88	24	14,20
Total 2002	4	16,00	7	13,73	4	16,00	7	22,58	17	18,48	39	17,41

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Límites a esta contratación (en número ou porcentaxe respecto do cadro de persoal).

■ As demais cláusulas remiten ou recollen o indicado na lexislación vixente.

Contratos eventuais

Son 91 os convenios que regulan dalgún xeito este contrato, o 40,63% do total dos asinados (cadro 7.36).

O tipo de cláusulas que recollen pódese resumir nas seguintes:

■ A duración do contrato.

Son as mais frecuentes. Aínda hai algúns convenios que non adaptaron a duración máxima deste contrato, pero maioritariamente establecen unha duración de 12 meses en 18 meses.

■ Outras materias que regulan son as prórrogas e a indemnización por fin do contrato.

Cadro 7.36
**Convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos eventuais.
Por provincias. Galicia 2000-2002**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
2000	3	23,08	8	12,50	7	26,92	23	53,49	22	25,58	63	27,16
2001	3	30,00	23	35,38	15	48,39	23	60,53	30	30,00	94	38,52
2002	11	44,00	16	31,37	13	52,00	20	64,52	31	33,70	91	40,63

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ As demais cláusulas remiten ou recollen o indicado na lexislación vixente e tamén remiten noutros casos a convenios de ámbito superior.

■ **Contrato de obra ou servicio determinado**

Son 38 os convenios que o regulan (16,96%).

As cláusulas pódense resumir nas seguintes:

- Definición das tarefas ou actividades obxecto do contrato.
- Indemnizacións por fin do contrato e requisitos para o cesamento.
- Número máximo de persoas con este tipo de contrato.
- As demais cláusulas remiten ou recollen o indicado no Estatuto dos traballadores ou en convenios de ámbito superior.

■ **Contrato de interinidade**

Regúlase en 9 convenios, o 4,02% do total.

As cláusulas refírense sobre todo á necesidade de identifica-lo traballador substituído e/ou a causa da substitución.

■ **Contrato fixo- descontinuo**

Son 10 os convenios que se refiren a este contrato (4,46%).

As cláusulas fan referencia ós chamamentos e ás condicións para pasar a ser fixo – descontinuo.

■ **Contratación a través de ETT**

Son 41 (18,30%) os convenios que fan referencia dalgún xeito ás contratacións por medio de ETT.

As cláusulas que recollen poden resumirse nas seguintes:

- A obriga de garantir ós traballadores postos a disposición os mesmos dereitos laborais e retributivos que os que lle recoñece o convenio ós traballadores da empresa, facendo constar esta obriga no contrato de posta a disposición.
- A obriga de aplicarles a estes traballadores o convenio colectivo ou o dereito a percibi-los salarios que indica o convenio.
- Establecemento dunha porcentaxe máxima de persoal de ETT na empresa.
- Prohibición de contratar a través de ETT, que nuns casos é unha prohibición total e noutros parcial (uns convenios indican en que casos se pode utilizar este tipo de contratación e outros convenios indican para que casos non se pode utilizar).

D) **Fomento do emprego**

As cláusulas recollidas son dos seguintes tipos:

- Redución ou eliminación das horas extras como medida de fomento do emprego.
- Xubilación obrigatoria ós 65 anos como medida de fomento do emprego, recollida en 49 convenios, o 21,88 do total (cadro 7.37).

Convenios con cláusulas sobre fomento do emprego

■ Cadro 7.37

	Total Galicia	
	Nº convenios	%
Xubilación obrigatoria ós 65 anos como medida de fomento do emprego	49	21,88
Xubilación ós 64 anos (RD1194/85)	60	26,79

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Contía por xubilación voluntaria dos 60 ós 64 anos.

■ Xubilación especial ós 64 anos segundo o regulado no RD 1194/85.

Son 60 (cadro 7.37) os convenios colectivos que recollen esta posibilidade de substituír a aqueles traballadores que desexen acollerse á xubilación co 100% dos seus dereitos ós 64 anos, por outro traballador perceptor do seguro de desemprego ou mozo demandante do seu primeiro emprego, a través dun contrato de igual natureza ó contrato extinguido. Supoñen o 26,79% do total dos asinados, e deles 22 son de sector e 38 de empresa.

■ Prohibición do pluriemprego.

E) Garantías de emprego

Segundo se pode apreciar no cadro 7.38 son 110 os convenios con cláusulas deste tipo (o 49,11%). A continuación analízanse as máis frecuentes:

■ Capacidade diminuída. Invalidez provisional

Son 55 os convenios que teñen cláusulas sobre capacidade diminuída e invalidez provisional (24,55%).

Estas cláusulas refírense á posibilidade de destina-los traballadores que teñan a súa capacidade diminuída a postos axeitados á súa nova situación, ou sobre a reincorporación ó posto logo dunha invalidez provisional.

Nalgúns casos límtase esta posibilidade ó caso de accidente laboral ou enfermidade profesional.

Noutros casos o límite establécese respecto do persoal acollido a esta situación, indicando que non debe exceder dunha certa porcentaxe respecto do total da categoría respectiva.

Cando non existe o posto adecuado na empresa, indícase a preferencia dos traballadores nesta situación para a cobertura das vacantes sempre que teñan aptitude ou idoneidade para o novo posto.

Non existe unanimidade ó trata-lo tema das retribucións, nuns casos indícase que o traballador seguirá percibindo a retribución anterior e noutros que será a do novo posto. Tamén hai algúns convenios indican que será a retribución do novo posto se é superior e a do antigo se é inferior.

■ Subrogación empresarial

Son 26 os convenios que a recollen (o 11,61%).

Algúns indican os supostos nos que se produce a subrogación e as condicións que se requiren.

Sinálase tamén nalgúns convenios a documentación que a empresa saínte debe entregar á nova empresa. Esta documentación refírese, respecto da empresa, ás

Convenios con cláusulas sobre garantías no emprego e subrogación empresarial

■ Cadro 7.38

	Total Galicia	
	Nº convenios	%
Cláusulas sobre garantías no emprego	110	49,11
Subrogación empresarial	26	11,61

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

súas obrigas salariais e coa Seguridade Social, e respecto dos traballadores ós datos persoais e profesionais necesarios.

■ Transformación de contratos temporais en indefinidos.

Hai 26 convenios (11,61%), 14 de sector e 12 de empresa, con cláusulas sobre conversión de contratos temporais en indefinidos.

Nuns casos límtase a acollerse á disposición adicional 1ª, apartado 2.b) da Lei 63/1997, de 26 de decembro.

Noutros casos establécese o compromiso dun número ou unha porcentaxe concretos de contratos que se van a transformar.

Nalgúns convenios vincúlase a conversión a unha certa antigüidade na empresa.

■ Conservación ou aumento de emprego. Cadro de persoal mínimo

Existen 16 convenios (7,14%) que conteñen cláusulas nas que se comprometen a ter un número ou ben unha porcentaxe mínima de traballadores con contrato indefinido.

En 6 convenios establécense compromisos de conservación ou aumento do cadro de persoal fixo durante a vixencia do convenio.

■ Outros supostos

Outros supostos de garantía do posto de traballo recollidos nas cláusulas dos convenios son o suposto de retirada do permiso de conducir dos traballadores que o precisen no seu traballo e o tempo de permanencia no servizo militar ou prestación social substitutoria, que seguen recollendo algúns convenios.

As cláusulas respecto da retirada do carné de conducir que recollen 28 convenios (12,5%) establecen que se non é imputable ó traballador destinarase a este a outro posto axeitado á súa categoría, reincorporándose ó seu cando remate a sanción.

Non existe homoxeneidade respecto da retribución xa que nuns casos indícase que non pode ser inferior á súa e noutros que será a do novo posto. Tamén hai convenios que indican que se a retirada do carné é en horas de traballo percibe a retribución anterior; e se é fóra das horas de traballo recibe a do novo posto.

Outros convenios indican como requisito para ter este dereito que a retirada do carné sexa en horas de traballo conducindo vehículo da empresa e por orde dela (algúns amplían esta garantía para os casos de retirada do carné cando vaian ó seu lugar de traballo ou cando saian del en calquera vehículo).

Nalgún caso indícase que primeiro o traballador desfruta as vacacións e logo se aínda persiste a suspensión destínase a outro posto.

Existen excepcións cando se trata dunha retirada do carné por conducción temeraria, consumo de drogas ou alcohol ou por causas imputables ó traballador; e tamén existen limitacións cando é superior a un determinado tempo e por reiteracións (dentro do ano ou da vixencia do convenio).

7.6.6. Mobilidade xeográfica. Traslados e desprazamentos

Hai 38 convenios, 29 de empresa e 9 de sector; con cláusulas ó respecto (cadro 7.39). Representan o 16,96% do total.

Entre o tipo de cláusulas que tratan este tema hai algunhas que só remiten ou recollen o disposto na lexislación vixente.

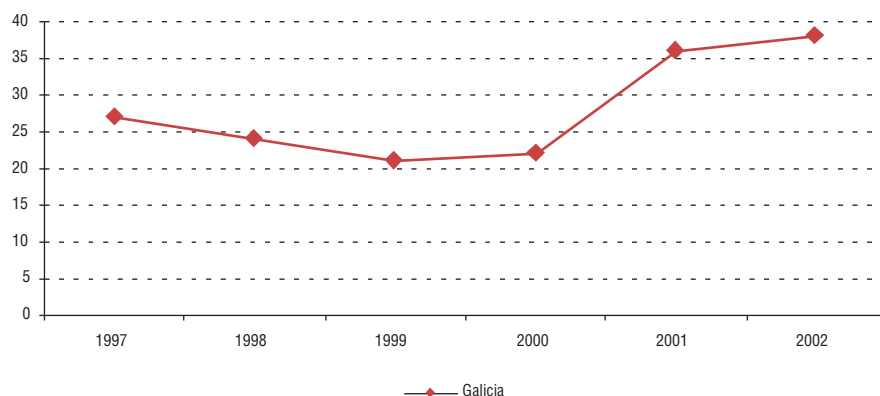
Outro tipo de cláusulas regulan as indemnizacións, as compensacións, as garantías, os mecanismos a seguir; a atención ás peticións dos traballadores, a solución que se

■ Cadro 7.39

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de mobilidade xeográfica. Por provincias. Galicia. 1997-2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	1	50,00	1	7,69	0	0,00	1	8,33	2	9,52	5	8,93
1998	1	50,00	5	29,41	0	0,00	2	13,33	1	5,26	9	13,24
1999	1	25,00	1	6,67	1	10,00	1	7,69	3	21,43	7	12,50
2000	3	60,00	1	10,00	0	0,00	2	11,76	1	6,67	7	12,73
2001	1	50,00	3	17,65	1	7,69	1	6,25	2	11,11	8	12,12
2002	3	60,00	2	16,67	1	12,50	2	13,33	1	6,67	9	16,36
Empresa												
1997	3	37,50	3	7,50	0	0,00	0	0,00	16	23,88	22	14,38
1998	1	11,11	3	8,82	0	0,00	3	4,76	10	14,71	15	9,93
1999	3	25,00	1	3,13	0	0,00	0	0,00	10	16,67	14	10,69
2000	1	12,50	8	14,81	0	0,00	0	0,00	6	8,45	15	8,47
2001	2	25,00	12	25,00	1	5,56	2	9,09	11	13,41	28	15,73
2002	10	50,00	4	10,26	2	11,76	0	0,00	13	16,88	29	17,16
Total 2002	13	52,00	6	11,76	3	12,00	2	6,45	14	15,22	38	16,96

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

debe adoptar se non hai acordo e os prazos de aviso previo ós traballadores e ós seus representantes.

Tamén hai casos nos que se prohibe o traslado dunha poboación a outra.

7.6.7. Mobilidade funcional

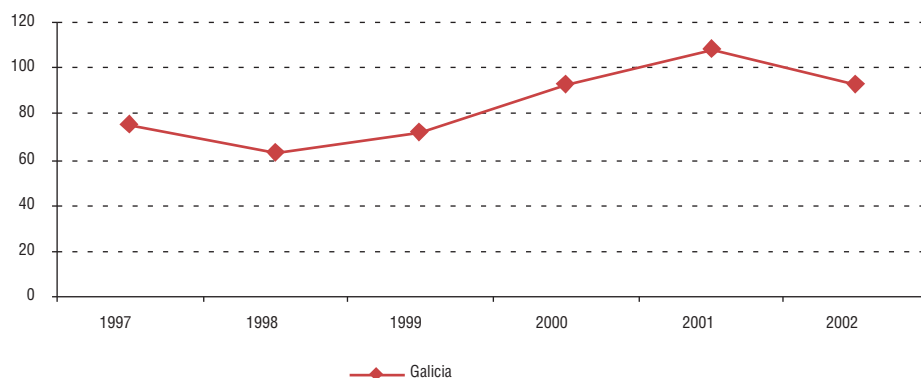
Son 92 convenios (41,07%) os que a regulan. Deles 80 son de empresa 12 de sector (cadro 7.40).

■ Cadro 7.40

**Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de mobilidade funcional.
Por provincias. Galicia. 1997-2002**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	1	50,00	4	30,77	0	0,00	4	33,33	0	0,00	9	16,07
1998	1	50,00	5	29,41	2	13,33	4	26,67	0	0,00	12	17,65
1999	0	0,00	3	20,00	2	20,00	4	30,77	0	0,00	9	16,07
2000	3	60,00	3	30,00	0	0,00	5	29,41	3	20,00	14	25,45
2001	1	50,00	7	41,18	0	0,00	6	37,50	1	5,56	15	22,73
2002	2	40,00	3	25,00	3	37,50	4	26,67	0	0,00	12	21,82
Empresa												
1997	5	62,50	15	37,50	6	31,58	9	47,37	31	46,27	66	43,14
1998	5	55,56	11	32,35	6	31,58	10	47,62	19	27,94	51	33,77
1999	7	58,33	13	40,63	3	30,00	10	58,82	30	50,00	63	48,09
2000	3	37,50	30	55,56	6	33,33	12	46,15	28	39,44	79	44,63
2001	6	75,00	31	64,58	5	27,78	12	54,55	39	47,56	93	52,25
2002	15	75,00	12	30,77	8	47,06	7	43,75	38	49,35	80	47,34
Total 2002	17	68,00	15	29,41	11	44,00	11	35,48	38	41,30	92	41,07

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Os tipos de cláusulas máis frecuentes son:

- Remisión ou reprodución total ou parcial do disposto na lexislación vixente.
- Nos convenios que recollen cláusulas que regulan os traballos de superior e inferior categoría, estas van dirixidas, na maior parte dos casos, a indica-lo período de tempo máximo que pode durar tal situación e a retribución que lle corresponde.
- As cláusulas sobre a retribución que máis se repiten indican que nos casos de traballos de superior categoría é a do posto que desenvolve e nos de inferior categoría é a do seu posto.

Nos casos de traballos de inferior categoría por solicitude do traballador, hai convenios que indican que a retribución será a do posto que desenvolve.

- Outro tipo de cláusulas moi frecuente respecto dos traballos de superior categoría indican cando corresponde o ascenso e se é automático ou logo de solicitude.

- Algúns convenios tamén regulan as limitacións e o procedemento, así como a información ós representantes dos traballadores neste tema.

Tamén hai 14 convenios (1 de sector e 13 de empresa) que tratan ou establecen a polivalencia funcional.

7.6.8. Promoción e ascensos

Son 100 convenios (44,64%) os que teñen cláusulas sobre a promoción profesional e os ascensos, 19 de sector e 81 de empresa.

Os criterios utilizados son bastante homoxéneos e pódense resumir nos seguintes:

- Establece-la libre designación para os postos de mando ou especial confianza.
- Ascensos automáticos polo paso dun período concreto de tempo.
- Probas e/ou concursos de méritos e a participación ou non dos representantes dos traballadores no proceso.

Na valoración dos méritos xeralmente indícase que debe ou pode terse en conta a formación, a titulación, o coñecemento do posto, o historial profesional, a permanencia na categoría profesional e a antigüidade.

Establécese tamén un período de proba nalgúns casos que se non se supera (ou desiste o traballador nese período) supón o retorno ó antigo posto.

7.6.9. Clasificación profesional

Segundo reflicte o cadro 7.41, o 52,23% dos convenios asinados recollen no seu articulado algún sistema de clasificación profesional, ben sexa por grupos ou por categorías profesionais.

Trala derogación das ordenanzas e regulamentacións de traballo a normativa legal deixa en mans da negociación colectiva a posibilidade de regular esta materia.

Nos convenios que teñen cláusulas ó respecto, estas refírense ó seguinte:

- Establecemento dunha clasificación do persoal coa indicación de que é meramente enunciativa e non supón a obriga de ter cubertas tódalas prazas enumeradas, se a necesidade e volume da empresa non o require.

Nalgúns casos definen os grupos e/ou categorías, pero noutros só os enumeran (remitindo ás veces ás táboas salariais).

- Indicación dos factores de encadramento.

- Creación de comisións paritarias para o estudo e establecemento doutros sistemas de clasificación profesional distintos ó existente.

- Remisións a convenios de ámbito superior e nalgúns casos as antigas ordenanzas.

■ Cadro 7.41

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de clasificación profesional. Por provincias. Galicia. 1997-2002

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
1997	2	100,00	5	38,46	2	25,00	4	33,33	4	19,05	17	30,36
1998	1	50,00	5	29,41	2	13,33	5	33,33	2	10,53	15	22,06
1999	3	75,00	4	26,67	1	10,00	3	23,08	2	14,29	13	23,21
2000	4	80,00	1	10,00	1	12,50	7	41,18	2	13,33	15	27,27
2001	2	100,00	6	35,29	2	15,38	5	31,25	3	16,67	18	27,27
2002	4	80,00	3	25,00	2	25,00	5	33,33	2	13,33	16	29,09
Empresa												
1997	5	62,50	15	37,50	3	15,79	6	31,58	28	41,79	57	37,25
1998	6	66,67	17	50,00	5	26,32	6	28,57	16	23,53	50	33,11
1999	7	58,33	13	40,63	2	20,00	5	29,41	27	45,00	54	41,22
2000	3	37,50	25	46,30	4	22,22	14	53,85	22	30,99	68	38,42
2001	7	87,50	30	62,50	5	27,78	14	63,64	42	51,22	98	55,06
2002	18	90,00	19	48,72	7	41,18	10	62,50	47	61,04	101	59,76
Total 2002	22	88,00	22	43,14	9	36,00	15	48,39	49	53,26	117	52,23

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.7. Outros temas obxecto de negociación

7.7.1. O absentismo. Incentivos ligados á asistencia

Son en total 73 convenios (32,59%) os que tratan dalgún xeito este tema.

Na maioría dos casos establécense primas ou complementos en función da asistencia e/ou puntualidade (son 49 convenios os que o fan, 15 de sector e 34 de empresa).

Algúns convenios sinalan detalladamente como se perden estes complementos segundo os días ou horas de inasistencia ó traballo e indicando cales faltas se teñen en conta para estes efectos e cales non.

Outro tipo de cláusulas fan depender os complementos por incapacidade temporal de que o índice de absentismo non supere unha certa porcentaxe (algúns só no caso de IT por enfermidade común e outros en tódolos casos).

Outras cláusulas refírense á información sobre o absentismo ós representantes dos traballadores.

7.7.2. Réxime disciplinario

Son 80 (35,71%) os convenios que inclúen unha regulación do réxime disciplinario nas empresas. Deles 12 son de sector e 68 de empresa.

O esquema que seguen é primeiro establece-la graduación das faltas cualificándolas en leves, graves e moi graves, e logo as sancións.

Tamén se regula nalgúns casos o procedemento que hai que seguir e a prescrición e cancelación.

O tipo de sancións que máis se indican son: amoestacións verbais ou escritas, suspensión de emprego e soldo (distintos períodos segundo os convenios) e despedimento.

Outras sancións menos frecuentes que se establecen son: traslado forzoso a centro de traballo de distinta localidade sen dereito a indemnización, suspensión do dereito a concorrer a probas selectivas ou concursos de ascensos por distintos períodos de tempo e inhabilitación para ascender.

7.7.3. Cláusulas sobre discriminación

Son 57 convenios (25,45%) os que inclúen cláusulas sobre discriminación. Deles 17 son de sector e 40 de empresa.

As cláusulas que recollen estes convenios pódense clasificar en tres tipos:

■ Unhas son de carácter xeral, indicando a non discriminación por razón de sexo, ideoloxía, raza, minusvalía, idade, relixión etc.

■ Outras céntranse na non discriminación por afiliación sindical e/ou política e polo exercicio dos seus dereitos sindicais.

■ Un terceiro tipo céntrase na non discriminación sexual, no principio de igualdade de oportunidades e de trato independentemente do sexo e na igualdade retributiva.

Recollen algúns convenios cláusulas que fan referencia á non discriminación en temas concretos como por exemplo o establecemento de criterios de ascenso na empresa que se acomoden a regras comúns para traballadores dun e outro sexo e que non exclúan a ningún colectivo, ou que os criterios de definición das categorías e grupos sexan comúns para tódolos traballadores dun e outro sexo.

En 53 convenios faise algún tipo de regulación sobre o acoso sexual.

Nalgúns casos límitanse a establece-la graduación da falta, cualificándoa normalmente como moi grave, dentro das listas de faltas que indican no convenio.

Noutros convenios faise unha definición do que se considera acoso sexual e os supostos que o agravan que en case tódolos casos se refiren a cando se produce aproveitándose dunha posición de superioridade laboral, ou se exerce sobre persoas especialmente vulnerables pola súa situación persoal ou laboral.

7.7.4. Cláusulas sobre o idioma

En 19 convenios (8,48%) existen cláusulas sobre dereitos lingüísticos e/ou uso do galego. Deles 5 son de sector e 14 de empresa.

As cláusulas que recollen refírense ó seguinte:

■ Redacción, publicación e publicidade dos propios convenios ou das notas, acordos etc., indicando que deben facerse de xeito bilingüe ou en galego.

■ Dereito dos traballadores a desenvolve-la actividade laboral e profesional en lingua galega.

■ Dereito á formación dos traballadores nesta materia.

7.7.5. Cláusula de sometemento ó AGA

A pesar de que o texto do Acordo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais de Solución de Conflictos de Traballo, asinado o catro de marzo de 1992 entre a Confederación de Empresarios de Galicia (CEG) e as organizacións sindicais Unión Xeral de Traballadores de Galicia (UGT), Sindicato Nacional de Comisións Obreiras de Galicia (CCOO) e Confederación Intersindical Galega (CIG), fai innecesaria unha remisión expresa na negociación colectiva, entre os convenios asinados este ano hai 43 (19,20%) que fan referencia ó AGA (cadro 7.42).

Deles 25 son de sector e 18 de empresa.

O tipo de cláusula que máis se utiliza indica:

"Ante a importancia que pode ter para a resolución pacífica dos conflitos laborais a elaboración do Acordo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais de Solución de Conflictos Colectivos de Traballo (AGA), asinado entre a Confederación de Empresarios de Galicia e as organizacións sindicais CCOO, UGT e CIG, as partes asinantes deste convenio, durante a súa vixencia, acordan someterse ás disposicións contidas no AGA nos propios termos en que están formuladas."

**Evolución dos convenios colectivos con cláusula de sometemento ó AGA.
Por provincias. Galicia. 1994-2002**

■ Cadro 7.42

		Sector	Empresa	TOTAL
C. Autónoma/ Interprov. C.A.	Nº %			
A Coruña	Nº %	4 33,33	5 12,82	
Lugo	Nº %	5 62,50	2 11,76	
Ourense	Nº %	10 66,67	1 6,25	
Pontevedra	Nº %	4 26,67	6 7,79	
Galicia 2002		25 45,45	18 10,65	
1994		16	3	19
1995		14	4	18
1996		23	11	34
1997		19	14	33
1998		27	11	38
1999		21	17	38
2000		21	13	34
2001		24	11	35
2002		25	18	43

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

